

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Спорт

Три
влучення в
«десятку»!

▶ СТОР. 6

Культура

У рамках проекту
«Схід—Захід»

▶ СТОР. 9

Нашого цвіту —
по всьому світу

І слово
материнське
зберегти

▶ СТОР. 11

№ 101 (4851)

П'ЯТНИЦЯ, 4 ЧЕРВНЯ 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

ПАРЛАМЕНТСЬКА
ХРОНІКА

Позаблоковий статус і членство в Європейському Союзі

Ранкове засідання 3 червня

Верховна Рада ухвалила в першому читанні проект закону «Про засади зовнішньої та внутрішньої політики», внесений Президентом України Віктором Януковичем. За його ухвалення проголосували 253 народних депутати із 430, зареєстрованих у сесійній залі. Зокрема, законопроект підтримали 171 депутат від Партії регіонів, 23 — від БЮТ, 10 — від «НУ—НС», 27 — від КПУ, 19 — від Блоку Литвина та три позафракційних. 81 депутат проголосував проти. Президент пропонує виключити із законодавства норми, за якими держава інтегрується в євроатлантичний безпековий простір та прагне набуття членства у НАТО, і проголосити Україну «європейською позаблоковою державою». Водночас пріоритетною засадою зовнішньої політики визначити набуття нашої державою членства у Європейському Союзі. Дотримання Україною політики позаблоковості означає «неучасть України у військово-політичних блоках, пріоритетність участі у вдосконаленні та розвитку європейської системи колективної безпеки, продовження конструктивного співробітництва з НАТО та іншими військово-політичними блоками з усіх питань, що становлять взаємний інтерес». ▶ СТОР. 2

Президент звернувся до народу

Учора в столичному Палаці «Україна» відбулося зібрання з нагоди виголошення звернення Президента Віктора Януковича до українського народу. У залі зібралися народні депутати, урядовці, діячі науки та культури, визначні особистості. Кожен бажаючи міг почути послання глави держави в телеефірі. Натомість у Верховній Раді керманич країни цьогоріч із посланням не виступатиме, наголосила журналістам заступник глави адміністрації Президента Ганна Герман. За її словами, озвучене у Палаці «Україна» звернення містило тези, які глава держави хотів би донести парламентаріям. Тож текст його виступу мають намір роздати народним обранцям у друкованому вигляді. Промову Президента читайте у вкладі в наступному номері.

«Те, що відбувається на полігоні, не повинно позначатися на роботі підприємств»

На запорізькій Балці Середній ситуація загострилася до краю. «Голос України» ще в суботу повідомляв про новий виток війни на шлакових відвалах металургійного виробництва. Конфлікт зайшов так далеко, що в нього вирішило втрутитися місцеве керівництво. Зокрема, голова Запорізької обласної держадміністрації Борис Петров, для того щоб розібратися з ситуацією в Балці Середній, де фірма «Деа Рома ЛТД» зайняла шлакові відвали чотирьох найбільших меткомбінатів регіону, створив спецкомісію й заявив про те, що готує звернення до Генеральної прокуратури. Та тільки-но комісія приступила до роботи, стрічки інформажентств зарясніли повідомленнями про нове захоплення. ▶ СТОР. 6

750 миколаївських фронтовиків читають «Голос України»

На акцію газети «Голос України», оголошену редакцією до 65-річчя Перемоги, з готовністю відгукнулися голова Миколаївської обласної ради Тетяна Демченко, багато хто з керівників підприємств, організацій, депутатів, підприємців, фермери, профспілкові лідери, керівники районів Миколаївщини. Подарунок у вигляді безоплатної передплати на парламентську газету одержали 750 фронтовиків та інвалідів війни області. Газету доставлятимуть у їхні домівки до кінця року. Сивочолі ветерани просили подякувати спонсорам на сторінках газети за таке ставлення до їхнього поважного віку, чуйність, добре серце, ширі прагнення внести в нелегке життя часточку людського тепла й уваги. ▶ СТОР. 6

ПОДІЇ

Зустріч із газетою призначена у Міському саду

У суботу, 5 травня, у Маріуполі відбудеться обласний фестиваль преси, присвячений Дню журналіста. Під час фестивалю традиційно працюватиме куточок «Голосу України». Ви дізнаєтеся більше про нашу газету, про нові рубрики та ідеї, зможете поділитися пропозиціями і цікавими темами, передати листа до редакції чи поставити запитання представникам газети. На передплатників чекають сувеніри із символікою «Голосу України». Місце зустрічі — Міський сад, з 13 до 16 години. Зустрінемося!

Я ВАМ ПИШУ...

Щоб «почути кожного»

Непогано було б, якби Президент України Віктор Янукович ініціював створення комітету під умовною назвою «Глас народу», щоб почути кожного, як обіцялося під час передвиборної кампанії. І щоб кожна розумна думка, відфільтрована кваліфікованими фахівцями, впроваджувалася б у життя. Тоді, я думаю, зміни на краще сталися б швидше. Писалися б потрібні закони і їх швидко впроваджували б у життя. Тоді «поліпшення життя» кожний з нас відчув би якщо не «вже сьогодні», то в найближчому «завтра».

Київ.

В. ГАЙДУК.

КОРОТКО

■ Негода залишила без світла 99 населених пунктів. Найбільше постраждала Вінниччина. В Одесі в результаті зливи підтоплено храм Святого Георгія. Про це повідомляє УНІАН з посиланням на прес-службу Міністерства з питань надзвичайних ситуацій.

■ У Хмельницькій області охоронці однієї з колишніх військових баз вчинили самосуд над шукачами металобрухту, і тепер на них самих очікує покарання, повідомляє наш кореспондент Ірина КОЗАК.

■ Міністерство транспорту і зв'язку підготувало наказ про заборону пересування пасажирських автобусів з 22.00 до 5.00 години по всій території України.

■ Міністерство освіти відкрило телефонну лінію для консультацій щодо порядку проведення зовнішнього оцінювання і прийняття звернень громадян стосовно порушень.

Генпрокуратура повернула незаконно використані 1,5 га столичної землі

Верховна Рада цінує роботу Моніторингового комітету ПАРЄ

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся із співповідачками Комітету ПАРЄ з питань дотримання обов'язків та зобов'язань державами-учасницями Ради Європи (Моніторинговий комітет) Ренатою Вольванд та Маїлісою Ренс (на знімку праворуч). «Розумію, що у вас велика відповідальна місія і переконаний: Верховна Рада цінує вашу роботу», — зазначив глава парламенту.

Володимир Литвин повідомив, що нині ми перебуваємо на етапі політичної активності, коли переможці намагаються утримати свою перемогу, а ті, що не перемогли, — утриматися в політичному полі.

«Своє завдання бачу в тому, як сьогодні їх стимулювати і направити на конструктивне рішення, поки що це вдається

непросто», — констатував Голова Верховної Ради України. За його словами, в парламенті є розуміння спільної відповідальності, особливо після спалахів політичної

активності. «Думаю, з цього ми винесли урок», — підкреслив він.

Сергій МЕЛЬНИК.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

У НОМЕР

Закон про внутрішні і зовнішні засади потребує всебічного обговорення

Запропонований Президентом Віктором Януковичем закон про засади внутрішньої і зовнішньої політики потребує всебічного фахового обговорення. На цьому вчора наголосив журналістам заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко.

Він звернув увагу на те, що цей документ містить суттєві розбіжності з урядовою програмою соціально-економічного розвитку, вже ухваленою в сесійній залі як закон. Ці документи, на думку Миколи Томенка, готували дві різні команди з абсолютно протилежними поглядами на те, яким шляхом нам далі йти.

«У документі, який подав Президент, міститься ціла низка фундаментальних ліберальних і ринкових цінностей, які прямо суперечать програмам Комуністичної партії і Блоку Литвина», — сказав заступник Голови Верховної Ради. У зв'язку з цим, вважає він, може постати питання про розвал коаліції чи відмову цих політичних сил від своїх програмних засад.

Микола Томенко також зазначив, що нині окремі чиновники із команди глави держави діють абсолютно протилежно до позицій, викладених у його законопроекті. Якщо його ухвалити як закон, було би логічним, на погляд Миколи Томенка, звільнити таких посадовців, а також відкликати окремі закони, ухвалені коаліцією. Якщо цього не станеться, підкреслив парламентарій, то «напрошуеться висновок, що цей документ написаний для європейських експертів, а ми житимемо за програмою, яку запропонував Микола Азаров».

Надія СМІЯН.

Позаблоковий статус і членство в Європейському Союзі

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 3 червня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Представляючи законопроект, Прем'єр-міністр Микола Азаров заявив, що ухвалення цього документа кардинально змінить правовий простір держави, бо віднині основні засади зовнішньої та внутрішньої політики спиратимуться не на політичну доцільність, а на закон. «Це величезний поступ на шляху забезпечення верховенства права, розвитку демократії та громадянського суспільства», — сказав прем'єр. — Нарешті в країні з'явиться стандарт державної політики, на який спиратиметься вся структура влади». Прийняття закону, підкреслив М. Азаров, дасть змогу уникнути ситуації, коли керівництво країни підписує без згоди суспільства угоди з міждержавними структурами, а розпуск парламенту використовується для зміни влади та курсу держави.

Прем'єр висловив переконання, що цей закон спроможний консолідувати суспільство і стати визначальним кроком на шляху до довготермінових системних реформ, стати сигналом щодо зовнішньої політики України для наших закордонних партнерів. «Україна буде державою зрозумілою, прогнозованою і відповідальною як щодо своїх громадян, так і для всього світу», — сказав М. Азаров.

Основною новачкою нової державної стратегії, згідно із законопроектом, є підтвердження позаблокового статусу України. Президент пропонує зняти з порядку денного питання, яке, на його думку, розколювало суспільство і відводило від пошуків власних шляхів розвитку держави, — щодо вступу до НАТО. «Україна робить геополітичний вибір, як для найближчих сусідів, так і різних цен-

мічний, екологічний, соціальний та гуманітарний сфері. «Реалізація норм цього закону забезпечить сталий розвиток, захист інтересів і прав громадян, а отже, прогрес у всіх сферах життя», — запевнив прем'єр. У законопроекті передбачається, що його реалізація здійснюватиметься на основі тісної взаємодії всіх гілок влади — Верховної Ради, Президента, Кабінету Міністрів та інших органів влади.

Під час доповіді прем'єр неодноразово повторив, що нинішній уряд пожинає плоди невдалої політики попередньої влади. Серед перспективних цілей він, зокрема, назвав такі: перестати витрачати кошти, отримані від приватизації, на залатування дірок у держбюджеті, а спрямовувати їх в інвестиційну складову вітчизняної економіки, на переоснащення та модернізацію підприємств.

Продовжити пенсійну реформу — введення ще двох рівнів пенсійного забезпечення, перехід до персоналізованих накопичувальних рахунків. Упродовж двох-трьох років виправити ситуацію, коли більше 60% доходів Пенсійного фонду покривається дотаціями з держбюджету.

Зі співповідями виступили представники двох комітетів. Комітет із питань державного будівництва та місцевого самоврядування, за словами його представника Анатолія Горбатюка, рекомендував ухвалити законопроект у першому читанні. Комітет визнав, що засади цього документа базуються на безумовному дотриманні норм Конституції та міжнародного права, зміцненні демократичних засад та забезпеченні верховенства права. Однак троє членів комітету — Ольга Боднар, Анатолій Матвієнко і Юрій Ключковський — висловили окрему думку.

Анатолій Матвієнко заявив, що

трів впливу. І немає сумнівів, що такий крок світ сприйме з розумінням», — вважає М. Азаров. У документі також йдеться про гарантування прав та свобод громадян, соціальну спрямованість економіки та сталий соціально-економічний розвиток, забезпечення верховенства права, економічної та політичної безпеки держави, утвердження України як повноправного члена світового співтовариства. Окремі розділи присвячено розбудові державності, розвитку місцевого самоврядування та розвитку регіонів, формуванню громадянського суспільства, національній безпеці та обороні, еконо-

сьогодні неможливо приймати законопроект навіть у першому читанні і його треба зняти з розгляду, бо він похапцем зіплений і декларативний.

Думки членів Комітету у закордонних справах також розділилися — лише двоє депутатів висловилися за підтримку законопроекту в першому читанні, а дев'ятеро — за направлення на доопрацювання. Перший заступник голови комітету Тарас Чорновіл поінформовав, що під час розгляду законопроекту на засіданні комітету виникло багато як фахових, так і політичних претензій. Головна політична — чи варто сьогодні порушувати

питання про позаблоковий статус, якщо питання про вступ до НАТО не стоїть і з боку самого НАТО, а в українському суспільстві немає однозначного сприйняття? На думку депутата, якщо маємо мету і бажання бути позаблоковою державою, то треба добиватися, щоб за Україною було визнано статус нейтралітету. «А позаблоковість — це фактор нашого підвищеного стану», — сказав Т. Чорновіл.

Під час обговорення законопроекту про засади зовнішньої та внутрішньої політики розпочалася дуже сильна гроза, в будинок Верховної Ради влучила блискавка, і в сесійній залі на декілька хвилин зникло світло. Заступник Голови Верховної Микола Томенко назвав це символічним. «Не можна так різко змінювати курс

держави і похапцем приймати стратегічний документ», — наголосив він. Водночас політик відзначив і деякі позитивні, на його думку, положення концепції — зокрема, розширення приватної власності, у тому числі й на землю. Законопроект дуже «європейський» — стільки термінів «європейськості» немає в жодного іншого законопроекту. Слово Росія згадується дуже рідко. Тоді як уряд у програмі соціального та економічного розвитку проголосив стратегічними партнерами Росію та країни СНД. Виглядає навіть так, що думки деяких нинішніх посадовців, зокрема міністра освіти, суттєво відрізняються від положень, закріплених у законопроекті щодо української мови, культури, історії, освіти. Фракція БЮТ вирішила не голосувати за законопроект, закликавши спочатку провести серйозну системну фахову розмову.

Під час обговорення представники коаліції підтримували законопроект, покладаючи на нього великі сподівання, а опозиціонери критикували його. Лідер депутатської групи «За Україну» В'ячеслав Кириленко звернув увагу на те, що в законопроекті немає жодної згадки, що українська мова є єдиною державною мовою. У проекті засад, зауважив В. Кириленко, також немає згадки, що газотранспортна система є надбанням української держави і забороняється передавати її іншим державам. Це саме стосується й інших стратегічних галузей економіки. «І якщо пропонується позаблоковість, то чому не записано, що бодай після 2042 року Чорноморський флот Росії залишає територію нашої держави?» — запитав депутат.

Натомість регіонал Леонід Кожара переконував, що позаблоковий статус, проголошений у засадах, — це відображення суспільної думки, споконвічне прагнення нашого народу. «Краще не об'єднуватися з кимось проти когось, а дружити та співпрацювати з усіма», — наголосив депутат. Анатолій Кінах стверджував, що реалізація цього законопроекту дозволить Україні найближчим часом провести суттєві реформи для покращення життя українців.

Лідер фракції КПУ Петро Симоненко наголосив на потребі більш детально прописати в законопроекті конституційні норми щодо прав людей на гідну оплату праці та пенсії, житло, роботу тощо. Крім того, за його словами,

проект закону має чітко передбачати, що всі суперечливі питання щодо вступу України в якісь блоки чи міжнародні організації мають вирішуватися на референдумі.

Блок Литвина висловився за підтримку документа в першому читанні. Сергій Гриневецький наголосив, що під час доопрацювання до другого читання мають бути прописані більш детально положення щодо співпраці України з Росією і США. Крім того, має бути чітко зафіксовано, що держава не буде нав'язувати суспільству будь-яку ідеологію.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин закликав виважено доопрацювати цей «дуже чутливий документ» до другого читання. Під час голосування за ухвалення законопроекту «Про засади зовнішньої та внутрішньої політики в Україні» в першому читанні жодних інцидентів у сесійній залі не сталося.

Верховна Рада також прийняла у першому читанні проект закону «Про судоустрій і статус суддів», у цілому — законопроект про внесення змін до статті 13 закону «Про інноваційну діяльність» щодо строків дії державної реєстрації. У зв'язку з виступом Президента України Віктора Януковича з посланням до народу вечірнє засідання парламенту вирішено не проводити. Депутатів, які виявили бажання бути присутніми під час виступу В. Януковича, відвезли до палацу «Україна» автобусами. Опозиціонери ж заявили, що участі в цьому зібранні не братимуть.

Вранці депутати вітали з днем народження Віталія Барвіненка. Склав присягу член Вищої ради юстиції голова СБУ Валерій Хоросковський.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Зробити суди доступнішими. Для кожного

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Парламент має реформувати систему судочинства відповідно до міжнародних стандартів. Про це йшлося на засіданні Комітету з питань правосуддя, де обговорювали законопроект «Про судоустрій і статус суддів». Крім того, наголошували народні обранці, треба підвищити роль суду та статус представників Феміди у суспільстві й забезпечити незалежність суддів від впливу, у тому числі в системі правосуддя. Йшлося і про спрощення процедури доступу до суду для кожного громадянина.

На засіданні комітету зазначалося, що законопроект спрямований на визначення правових засад судоустрою і статусу суддів в Україні. З метою вдосконалення системи судів загальної юрисдикції законопроектом (реєстр. №6450), зокрема, передбачається створення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, який нарівні з Вищим адміністративним судом та Вищим господарським судом функціонуватиме як суд касаційної інстанції.

Водночас за Верховним Судом залишатимуться повноваження щодо перегляду справ з підстав: неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що потягло за собою ухвалення протилежних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах; вста-

новлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом.

Кількість суддів Верховного Суду передбачається зменшити до двадцяти — по п'ять суддів від кожної спеціалізованої юрисдикції (цивільної, кримінальної, господарської, адміністративної).

Законопроектом передбачається обов'язкове призначення членами Вищої ради юстиції суддів, обраних безстроково. Також пропонується вдосконалити та оптимізувати процедуру притягнення

Засідання Комітету з питань правосуддя. Зліва направо: секретар комітету Анжеліка Лабунська, заступник голови Олена Шустік та голова комітету Сергій Ківалов.

суддів до дисциплінарної відповідальності.

Крім того, передбачається ліквідувати територіальні кваліфікаційні комісії, а їх повноваження передати Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, що, на думку народних депутатів, оптимізує процедуру розгляду питань,

пов'язаних із дисциплінарною відповідальністю.

Відповідно до законопроекту член Вищої кваліфікаційної комісії суддів країни для розгляду конкретної справи визначатиметься за допомогою автоматизованої системи.

Вл. інф.

Не нехтувати рішеннями Венеціанської комісії

Президентський законопроект про судоустрій і статус суддів фактично знищить Верховний Суд України. Про це на брифінгу заявив народний депутат Юрій Кармазін («НУ-НС»). Парламентарій розповів, що цей проект несе в собі остаточне підпорядкування суддів одній виконавчій гілці влади, фактично — президентській.

За його словами, під час його розгляду в

комітеті не було висновку Головного науково-експертного управління парламенту, яке на цьому законопроекті не залишило каменя на камені. «За результатами висновку експертного управління законопроект доцільно повернути суб'єктові законодавчої ініціативи на доопрацювання», — зазначив Юрій Кармазін. Крім того, народний обранець наголосив, що президен-

тський законопроект не є судовою реформою. Презентуючи свій проект закону, який є альтернативним до президентського, Юрій Кармазін підкреслив, що ним передбачено залишити функції касаційного суду в рамках Верховного Суду України. «Це повністю відповідає рішенням Венеціанської комісії», — наголосив він.

Сергій МЕЛЬНИК.

Опозиція оцінила діяльність влади Сто днів соціального обману

За сто днів роботи нової влади не виконано жодну передвиборну обіцянку — заявили на вчорашньому засіданні опозиційного уряду опозиційні міністри. «Це фактично були 100 днів прямого відступу від ключових обіцянок, які було надано в соціальній сфері, це є пряме перекреслення і нехтування ключових норм законодавства і Конституції України», — сказав опозиційний прем'єр-міністр, народний депутат від БЮТ Сергій Соболев. — Це створення сприятливих умов лише для однієї категорії наших громадян — які профіансували виборчу кампанію Януковича, тих, хто представляє найбільший бізнес і фактично керує державою».

Опозиційний прем'єр зауважив, що проголошені на нещодавньому засіданні економічної ради при Президентові України реформаторські заходи, на які стільки чекала країна і громадськість, зводяться до двох ключових тез — підняття пенсійного віку задля скорочення дефіциту Пенсійного фонду на п'ять років (для жінок до 60 років, для чоловіків до 65 років). А також так зване «регулювання тарифної політики», що простою мовою означає підняття тарифів для жит-

лово-комунального господарства, хоча було досягнуто зниження ціни на російський газ. «Якщо це і є реформа влади — підняття пенсійного віку та тарифів для житлово-комунальної сфери — то ці реформи нікуди не приведуть», — вважає С. Соболев.

Опозиційний прем'єр також висловив стурбованість щодо деяких рішень у сфері енергетичної безпеки, зокрема, щодо повернення власникам, які набули власність у незаконний спосіб, ключових запасів та ро-

довищ газу. В аграрній сфері — повернення до старої системи розподілу несплаченого ПДВ сільгоспвиробникам, що розподілятиметься спеціальною комісією, а не напряду аграрним виробникам. Не прийнято й жодного законопроекту щодо підтримки та стимулювання малого та середнього бізнесу — пакет відповідних законопроектів провалено на етапі включення до порядку денного.

Найгостріша ситуація і найбільше суперечностей у соціальній політиці, вважають опозиціонери. Міністр праці та соціальної політики опозиційного уряду Андрій Павловський охарактеризував сто днів роботи нової влади як «сто днів соціального обману». Він наголосив, що закон «Про встановлення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати» виконано формально. Хоча під час виборчої кампанії Віктора Януковича було

задекларовано суттєве підвищення зарплати бюджетникам, відповідно до закону про держбюджет-2010 розмір мінімальної зарплати збільшиться лише на 53 гривні (6%), тоді як рівень інфляції на 2010 рік становить 13,1%. «Кожен працівник бюджетної сфери недоотримує мінімум 300 гривень, а вчителі та лікарі — по 500—700 гривень». Така ситуація і з пенсіями, наголошували опозиціонери. У передвиборній програмі Януковича обіцялося підвищення пенсії на 20%, а в результаті у 7,4 мільйона пенсіонерів пенсія збільшилася на 75,6 гривні, у двох мільйонів

пенсіонерів — на 3—4 гривні, а в 4,3 мільйона осіб не збільшиться ні на копійку.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Пропонують стимулювати бізнес і підприємницьку ініціативу

Учора уряд змін Арсенія Яценюка проаналізував сто днів діяльності влади і прозвітував про власні ініціативи, повідомляє прес-служба ФЗ.

Говорячи про три місяці діяльності влади, Арсеній Яценюк відзначив, що покращення життя людей вже сьогодні не відбулося. Це стосується, зокрема, показників мінімальної зарплат і пенсій, прожиткового мінімуму, які влада не підвищила до обіцяного рівня. Очевидно: в бюджеті-2010 не передбачено будівництво нових доріг, провалено підготовку до переходу на контрактну армію з 2011 року. За 100 днів, за словами народного депутата, не зроблено жодного кроку в боротьбі з корупцією, збільшено видатки на утримання чиновників.

Лідер «Фронту змін» зазначив, що опозиція має дійсно захищати інтереси людей і боротися за країну, а не за владу. Арсеній Яценюк вважає, що головний виклик опозиції — переконати в цьому громадян.

Він закликав владу до конкретних дій уже сьогодні, а також підтримати низку його ініціатив, спрямованих, зокрема, на: боротьбу з корупцією; зменшення видатків на державний апарат та перерозподіл коштів на потреби освіти, медицини, армії, соціальної політики та розвитку підприємництва; подолання розколу в суспільстві; стимулювання бізнесу і підприємницької ініціативи.

Вл. інф.

ПРИЗНАЧЕННЯ

► ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Вінницьку ОДА очолив Микола Джига

Новим головою Вінницької облдержадміністрації призначено 60-річного Миколу Джигу, народного депутата від Партії регіонів. У день підписання указу Президента про його призначення, 2 червня ц. р., нового керівника представив активу області віце-прем'єр Володимир Сівкович. Попередник Миколи Джиги — Володимир Демішкан керував областю тільки... п'ятдесят днів. Після чого повернувся на посаду, яку обіймав протягом тривалого часу, — начальника «Укрвододору».

— Своє найперше завдання вбачаю в тому, щоб захистити інтереси кожної окремо взятої людини, — наголосив після представлення Микола Джига. — Влада покликана працювати з людьми і для людей. Це специфічна форма задоволення потреб людей. У моїй рідній області (родом із Шаргородського району. — Авт.), яку називають квітучим садом, земляки мають почуватися захищеними і знати, що у разі потреби чиновники допоможуть вирішити їхні проблеми.

Досвід роботи з людьми новому очільнику краю не позичати. Трудовий шлях починав на рядових роботах. Більшу частину життя віддав службі в міліції. Працював на керівних посадах в органах МВС Київщини, був заступником міністра міліцейського відомства, заступником голови ДПА України. Народним депутатом України п'ятого скликання обраний з посади ректора Київського юридичного інституту МВС України. Кандидат юридичних наук, нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.

Віктор СКРИПНИК.

► ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

На Дніпропетровщині — новий голова обласної ради

Учора на позачерговій сесії був обраний новий голова Дніпропетровської обласної ради. Ним став Євген Удод, який досі очолював постійну комісію облради з питань будівництва, транспорту та зв'язку. Його кандидатуру підтримали 85 депутатів із 86 присутніх на сесії. Попередній голова — Юрій Вілкул — склав повноваження після того, як його сина — Олександра Вілкула було призначено головою Дніпропетровської облдержадміністрації.

Про те, що з морально-етичних причин він піде з посади, Юрій Вілкул повідомив ще у березні під час церемонії вступу Олександра Вілкула на посаду. Коментуючи кадрові зміни в керівництві облради, Олександр Вілкул зазначив: «Я пишаюся чоловічим вчинком мого батька, який дає дорогу молодим. Він показав, що інтереси області для нього важливіші за посади та регалії». Юрій Вілкул залишається депутатом обласної ради. Вже обраний головою постійної комісії, яку очолював Євген Удод, а також продовжуватиме керувати Асоціацією органів місцевого самоврядування Дніпропетровщини.

Заступаючи на посаду, Євген Удод підкреслив, що обласна рада та обласна державна адміністрація працюватимуть в тісному контакті і в подальшому ефективно реалізовуватимуть завдання, поставлені Президентом. Євгену Удоду — 37 років, він з Криворіжжя, трудову діяльність розпочав підземним електрослюсарем на шахті і пройшов шлях до генерального директора гірничо-збагачувального комбінату. На час обрання головою облради він обіймав посаду виконувача обов'язків генерального директора ЗАТ «Інгутський гірничо-збагачувальний комбінат» (Кривий Ріг).

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Кількість суддів Верховного Суду передбачається зменшити до двадцяти

Серед міст II категорії (населення від 150 до 500 тисяч осіб) переможцями Всеукраїнського конкурсу з благоустрою визнано Севастополь, Чернігів, Маріуполь, Чернівці, Вінницю і Полтаву, *інформує наш кореспондент Сергій Сулима*

На Луганщині заступника міського голови з питань житлово-комунального господарства спіймано на хабарі в 15 тисяч гривень

У НОМЕР

Піррова перемога харківських лісогубів

Кожному хочеться вірити, що від нього бодай що-небудь залежить у цьому житті. Що він — не порожнє місце, а його слова — не порожній звук. Переконана, так воно і має бути в державі, де права людини на волевиявлення не тільки декларують, а й гарантують. Події в харківському парку ім. Горького красномовно засвідчили: офіційна влада зневажає громадянське суспільство.

Вже очевидно, що Євро-2012 може стати прокляттям України, а період підготовки до футбольного свята вийде в історію країни як час наймасовішого і найбезкарнішого знищення зелених зон. У Харкові два тижні тривала нерівна боротьба за збереження парку імені Горького, частини найбільшого в Україні лісопарку. Харківський лісопарк — це 200—400-літні дуби. А парк імені Горького — це частина древнього лісу, що доходить майже до центру міста. Ще 1987 року площа лісопарку становила 2385 га. Торік, за офіційними даними, вже було на 300 гектарів менше. Але офіційні дані неточні: реальну площу лісу не назве ніхто, оскільки щороку паркову землю крадуть незаконні забудовники.

Цього разу «крадіжку» благословила влада. У 2008 р. Харківська міськрада виділила 9,9218 гектара для будівництва автодороги від вулиці Сумської до вулиці Новгородської. З них близько 4,17 га — власне на дорогу, 3,04 га — під готельний комплекс, решта — для спорудження апартаментів. А 19 травня ц. р. Харківський міськвиконком прийняв рішення «Про видалення зелених насаджень на ділянці будівництва автодороги».

Ліс почали рубати вже наступного дня. І хоча в рішенні міськвиконкому йшлося про вирубку 503 дерев, вже 21 травня екологи нарахували 576 пеньків. Ось із цього, власне, і розпочалося найбільше протистояння екологів та небайдужих людей з лісорубами та офіційною владою. Хто переможе? Влада, яка вустами в. о. міського голови Харкова пана Геннадія Кернеса пообіцяла побудувати дорогу будь-якою ціною, чи активісти, яких струшували з дерев, ніби вони жолуді?

На боці захисників лісу: екологи, кілька народних депутатів, Українська Гельсінська спілка з прав людини, відомі громадські діячі та музиканти тощо. На боці «лісорубів» — офіційні органи влади, в тому числі і Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, яке пообіцяло, що Державна екологічна інспекція в Харківській області обов'язково перевірить усі факти (перерахує кількість пеньків?) і прийме рішення згідно з чинним законодавством.

А тим часом у середу в парку лісоруби рубали останні дерева, працівники міліції затримували захисників лісу, щоб передати їх для справедливого суду за «злісну протидію представникам влади». Тепер крапки у справах ставитиме Феміда. Але харківський суд зайнявся не лісогубами, а захисниками лісу.

Ми мріємо жити в суспільстві небайдужих людей. Ми сподіваємося, що наша активна позиція зможе змінити світ на краще. Хоч би яке рішення прийняв суд і хоч як розвиватимуться події навколо парку ім. Горького, офіційна влада виграла, хоч і дуже дорогою ціною. Дереву знищено. Дорога точно буде, готель також, а ще, може не сумніватися, з десяток (чи й більше) котеджів. Але перемога ця піррова.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Столичні тарифи відкоригують

Інформація про те, що з 1 липня цього року кияни сплатуватимуть за комунальні послуги за новими тарифами, знову схвилювала суспільство. Мешканці столиці та тутешні опозиційні сили таке рішення називають незаконним і навіть планують оскаржувати його у суді. А от частина громадян із інших регіонів цієї паніки не поділяє, а дії київської влади підтримує. Мовляв, самі вони уже давно платять за тарифами, вищими за столичні.

Згідно із розпорядженням КМДА від 31 травня цього року, уже з другого місяця літа для киян зросте тариф на гарячу воду та опалення (на 34 та 41% відповідно). Та вже 2 червня столичний міський голова Леонід Черновецький уточнив, що, мовляв, це розпорядження було оприлюднено з метою його подальшого обговорення. Отож, його редакція не є остаточною. «Наразі його зміст детально вивчається Міністерством житлово-комунального господарства та Міністерством економіки», — зауважив пан Черновецький.

Тим часом свою позицію висловив і міністр ЖКГ Олександр Попов. Він також не впевнений, що ціни на гарячу воду та опалення будуть підвищені у розмірі, про який говорить місцева влада. «Хоча з економічних міркувань подібне підвищення і варто було б зробити. Адже ситуація критична: столиця має одні з найнижчих тарифів на воду. Щодо тарифів на централізоване опалення, то київський також нижчий від середнього показника по країні», — сказав міністр. І це, як свідчать дані, розміщені на сайті очолюваного ним міністерства, правда. Однак при цьому чомусь ніхто не згадав і про те, що, приміром, фактична собівартість тих же гікалорій тепла для населення у столиці найнижча, порівняно з іншими обласними центрами. Утім, для об'єктивності мусимо сказати: як свідчить статистика, поки що діючі тарифи і цю собівартість відшкодовують лише на 72 відсотки.

Шоправда, є й ті українці, для яких підвищення тарифів на комунальні послуги не проблема. І справа тут не в розмірі їхніх зарплат, а у звичайному небажанні оплачувати рахунки. За статистикою, поданою на офіційному сайті Міністерства житлово-комунального господарства, загальна сума заборгованості по Україні на 1 квітня становила 12 148 млн. гривень(!). Лідерами у несплаті є Донецький, Дніпропетровський та Харківський регіони. А щодо Києва, то столичні мешканці заборгували житлово-комунальним підприємствам майже удвічі більше, ніж мешканці усієї Київської області. До слова, затяті неплательники обурюють не тільки державу, а й простих більш-менш відповідальних громадян.

— У нас на під'їзді час від часу вивішують список боржників. Так, приміром, у моєї сусідки уже набігло майже 15 тисяч гривень. Це ж не за один рік така сума утворилася! Але і вплинути на неї ніхто не може. Навіть пеня за несплату не нараховується. Отак і живе, ні про що не думає. А ми постійно хвилюємося, що нам через таких сусідів ліфт можуть вимкнути чи водопостачання перекрити, — розповідає киянка Наталія П.

Між тим, багато є і тих, кого чергове підвищення тарифів може проти їхньої волі занести до списку неплатників. Адже постійне зростання цін і при цьому ніби «заморожені» зарплати поступово збіднюють значну частину наших громадян. Тож чергові так звані економічно обгрунтовані тарифи їхні сімейні бюджети можуть просто не потягнути.

— Чомусь заведено вважати, що коли ти киянин — значить, обов'язково багатій із захмарною зарплатою, — дивується Ніна Ляшенко. — Та щоб ви знали, у мене оклад 2200 гривень. І це при тому, що маю більш ніж десятирічний стаж. А молоді дівчата у моєму відділі, які також, до речі, мають свої сім'ї, отримують по 1600—1800 гривень. Тож, можливо, краще було б не «вижимати по максимуму» з тих, хто намагається справно платити за рахунками, а вплинути на тих, хто роками користується усіма благами цивілізації на дурничку.

Від себе додамо, що й справді, 12 мільярдів гривень не така вже й мала сума для нашої житлово-комунальної системи.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Нагадала про себе війна

У діоксиновому скандалі нема українського сліду

У Мінагрополітики мають намір домагатися спростування неправдивої інформації, яка може негативно позначитися на репутації України як експортера зернових.

Нагадаємо, на початку травня Україну звинуватили в поставках у Німеччину кукурудзи з вмістом діоксину. За повідомленнями німецької преси, діоксин було виявлено у курячих яйцях на німецьких фермах, що годували птахів фуражною кукурудзою, яку поставляють з України, зокрема, Херсонської області. Одразу три хімічні лабораторії — у Німеччині, Голландії та Україні — провели дослідження кукурудзи, експортованої з нашої країни. Жодна з лабораторій не виявила слідів діоксину.

Міжнародні експерти зробили однозначний висновок: у діоксиновому скандалі нема українського сліду. Вони припускають, що причиною появи цієї хімічної речовини в курячих яйцях могли бути компоненти комбікорму, виготовленого з використанням олії, забрудненої діоксином. Діоксин міг потрапити в олію і під час її транспортування.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Херсонська область.

ФОТОФАКТ

У центрі Сімферополя відбулася акція проти комендантської години. Нагадаємо, 31 березня міськрада ввела комендантську годину, заборонивши особам, які не досягли 18 років, виходити на вулицю після 22-ї години без супроводу дорослих.

Фото
Арвіласа
ШЕМЕТАСА
(Укрінформ).

Луганськ.

Фото прес-служби МНС у Луганській області.

Крісло чиновника коштує дорого!

Завершено досудове слідство у кримінальній справі за обвинуваченням начальника Львівської регіональної філії державного підприємства «Центр державного земельного кадастру» в хабарництві. Встановлено, що начальник філії справді вимагав від громадянина Ф. 30 тисяч доларів за те, щоб працевлаштувати його на посаду інспектора першої категорії одного з районних відділів Львівської регіональної філії ДП «Центр ДЗК». Передбачалося і подальше просування по службі, а саме — призначення начальником райвідділу.

Нагадаємо, на початку березня цього року в приміщенні Львівського регіонального фонду ДП «Центр ДЗК» сьгодні вже экс-чиновник одержав від Ф. «завдаток» у 500 доларів, а згодом — у власному автомобілі ще 11 500 доларів, після чого його й затримали працівники міліції. Нині кримінальна справа за фактом хабарництва передана до суду.

До слова, у ході розслідування встановлено, що обвинувачуваний у хабарництві до того ж мав фальшивий диплом юриста Львівського державного університету імені Івана Франка.

Ірина ЄГОРОВА.

Львівська область.

Заборгували понад 13 мільйонів гривень

З початку року працівники Теребовлянського комбінату комунальних підприємств не отримують зарплати.

Не виплачують її і на інших комунальних підприємствах Тернопільщини, а також у торгівлі, на будівництві. Загалом в області сума невиплаченої зарплати на 1 травня перевищувала 13 мільйонів гривень. Заборгованість попередніх років зменшується дуже повільно, а дехто вже встиг наробити нових боргів. Є борги з «бороною», які тягнуться роками. Як не дивно, але найбільше винні своїм працівникам саме економічно активні підприємства. Нарахованої зарплати не отримали понад 3,5 тисячі їх працівників. Дещо зменшилась заборгованість на економічно неактивних підприємствах. А ось на тих, що проходять через процедуру банкрутства, вона зростає. Основна причина — збитковість підприємств. Але не тільки. Люди вчасно не отримують зароблене і через низький рівень платіжної дисципліни. Коли керівникам загрожує кримінальна відповідальність, одразу знаходяться необхідні суми. Так було у ВАТ «Текстерно» і «Тернопільський комбайновий завод». Причому

йдеться про сотні тисяч гривень. Насушні інтереси людей просто ігнорують, а вони здебільшого мовчать, боячись втратити і таку роботу.

Обкрадають своїх працівників і ті, хто платить зарплату у конвертах, адже у майбутньому ці люди не можуть розраховувати на належний соціальний захист, пенсійне забезпечення. Лише у травні податківці виявили понад 150 незареєстрованих найманих працівників (з початку року — 650). Найбільше — у сфері громадського харчування, на транспорті, у торгівлі. З людьми не укладають трудових договорів, зарплату платять ніжучу за мінімальну. Є випадки, коли працівника беруть ніби на стажування, він трудиться місяць-два без зарплати. Потім роботодавець каже, що він не підходить, і на тих само умовах бере іншого. Одне слово, має безплатну робочу силу. При високому рівні безробіття в області робити це нескладно. Тим більше, що мало хто береться відстоювати свої права. Простіше виїхати за кордон.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Пенсіонер підстрелив хлопця, який крав полуницю

У Запоріжжі 69-річний пенсіонер прострелив вухо хлопцю, що крав полуницю, повідомили у ЦГЗ ГУ МВС регіону.

Днями до Заводського райвідділу міліції Запоріжжя надійшло повідомлення, що в п'яту міськлікарню з пораненнями із пневматичної зброї в області вушної раковини доставлено 11-річного підлітка. «Як встановлено, стріляв у хлопчика його 69-річний сусід, на городі якого дитина крала полуницю. Підозрюваного затримано, ведеться слідство», — повідомили в міліції.

На меліоровані землі знову наступають болота

Пам'ятник на честь осушеного мільйонного гектара на Поліссі, який встановлено ще у 80-ті роки на узбіччі траси Костопіль—Березне на Рівненщині, тепер служить певним нагадуванням про необхідність більше дбати про меліоративні системи, вкладати у їх відновлення та реконструкцію кошти. Адже занедбаність деяких із них призводить до того, що на колись меліоровані гектари знову наступають болота.

Олександра ЮРКОВА.

Фото автора.

Дитячу лікарню ремонтували всім містом

Відділення інтенсивної терапії дитячої лікарні відкрито після реконструкції в Артемівську Донецької області. Оновлення обійшлося у понад мільйон гривень: за ці кошти придбано медичне обладнання, меблі, будівельні матеріали. У дитячій лікарні також з'явилася соляна кімната, призначена для лікування хронічних захворювань дихальних шляхів. Модернізація медичного закладу триває вже другий рік поспіль: торік завершено ремонт в інфекційному відділенні. Внески у благородну справу робили

підприємства і рядові громадяни. «У непростих умовах ми змогли реалізувати соціально значущий проєкт, тим самим зробивши подарунок нашим дітям та їхнім батькам, — відзначив міський голова Олексій Рева. — Адже саме від здоров'я дитини залежить щастя кожної родини. Дуже приємно, що в нашому місті живуть люди із відкритим серцем і доброю душею, які допомогли здійснити задумане».

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Хірурги досі оперують, як Пирогов, — у воєнних умовах

Четверті «Міжнародні Пироговські читання», що тривають у Вінниці, розпочалися з молебну у православному храмі-некрополі, де уже більше 120-ти років зберігається забальзамоване тіло видатного вченого-хірурга. Медики з більш ніж двадцяти країн світу, які беруть участь у конгресі, після відвідання музею-садиби Пирогова, що знаходиться неподалік від некрополя на околиці Вінниці, пройшли урочистою ходою вулицею імені Пирогова, поклали квіти до його пам'ятника (на знімку).

Народний депутат Леся Оробець під час виступу на відкритті читань в обласному музично-драмтеатрі привернула увагу до проблем вітчизняної медицини. За її словами, у деяких районних лікарнях хірурги так само, як колись Пирогов, операції виконують у воєнних умовах.

Академік Російської академії медичних наук, ректор Московського медичного університету Микола Володін повідомив, що 26 квітня ц. р. Московський університет імені Пирого-

Вінниця.

Фото Олександра ЛАПІНА (Укрінформ).

Віктор СКРИПНИК.

ФОТОФАКТ

У музеї сучасного мистецтва в Одесі триває виставка робіт художника із Чорногорії Божидача Міловича.

Фото Андрія НОВАКА (Укрінформ).

В «Артеці» — новий керівник

Генеральним директором Міжнародного дитячого центру «Артек» призначено главу Всеукраїнського благодійного фонду «Шасливі долони» Олену Піддубну. Вона педагог за освітою, ректор Інституту творчості. Свій трудовий шлях починала вчителькою середньої школи та школи-інтернату міста Держинськ Донецької області. «Ми повинні показати й довести всім, що «Артек» був, є і буде уособленням дитячої мрії і єднання людей з різною культурою, віросповіданням і традиціями. Наша згуртованість стане тому яскравим прикладом», — сказав новий керівник на першій зустрічі з трудовим колективом.

Георгій ВЕРВЕС.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО ТЕМИ

Замість страйкуючих трамваїв і тролейбусів пустили маршрутки

На перевезення пасажирів «страйкуючими» маршрутами влада Миколаєва направила більш як 300 маршруток і автобусів. На підприємстві між тим працює комісія. Як уже повідомляла наша газета, у Миколаєві з понеділка триває страйк працівників міського електротранспорту. Трудовий колектив категоричний: радикальна акція триватиме до виплати заборгованості.

На сьогодні на підприємстві працює 746 транспортників, що обслуговують 25 трамваїв і 18 тролейбусів. Заступник міського голови Раїса Вдовиченко серед інших заходів з оптимізації витрат на утримання міського електротранку наполягає на перегляді штатного розпису, на її думку, занадто роздутого. Але керівник підприємства «Миколаївелектротранс» Віталій Ільницький твердо переконаний: скорочення людей призведе до розвалу підприємства.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Миколаїв.

У НОМЕР

► КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Бабуся не може пояснити, як опинилася на краю балкона п'ятого поверху

Днями в селищі Новому (віддалений мікрорайон Кіровограда) з балкона останнього поверху п'ятиповерхового будинку ледь не випала 83-річна бабуся. Сусіди та перехожі, які стали свідками події, терміново набрали «101». Далі все вирішували оперативність та вмільсть співробітників рятувальної служби.

Отримавши повідомлення, вони негайно виїхали на місце події. Начальник варті СДПЧ-8 старший лейтенант служби цивільного захисту В'ячеслав Письмак та командир відділення прапорщик служби цивільного захисту Дмитро Георгіївський драбиною швидко дісталися до жінки. Закріпившись рятувальною мотузкою за поручні балкона, одягли на бабусяю подвійну рятувальну петлю й обережно пересадили її на балкон. Літня жінка так і не змогла пояснити, як вона опинилася на зовнішньому боці балконної огорожі.

Також днями НП сталася в Олександрії. Там 44-річний чоловік на спуску з крутого схилу не впорався з керуванням свого екскаватора і машина перекинулася. Лікарі, які прибули за викликом, не могли добратися до постраждалого, тому викликали рятувальників. За допомогою спеціальної техніки вони дістали з кабіни водія, але, на жаль, уже мертвого.

За даними Головного управління статистики в області, за перший квартал на Кіровоградщині від нещасних випадків, пов'язаних із транспортними засобами, загинули 6 осіб (за аналогічний період минулого року — 17). А от статистика, де фігурують пішоходи, набагато трагічніша. У січні—березні від нещасних випадків, пов'язаних із транспортом, померли 14 жителів області (минулого року — 9).

Ольга ПИЛИПЕНКО.

► ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

Плата за електроенергію — через Інтернет

З 1 червня прикарпатці можуть розраховуватися за спожиту електроенергію через Інтернет. Нову послугу запропонував ВАТ «Прикарпаттяобленерго». Щоб скористатися нею, потрібно підключитися до мережі та мати платіжну картку будь-якого банку. «Тепер людям не потрібно стояти в чергах до каси, — роз'яснює нововведення заступник директора зі збуту електроенергії ВАТ «Прикарпаттяобленерго» Наталія Любич. — Вони можуть зекономити свій час і скористатися новими сучасними технологіями. Інтернет-мережа доступна для більшості мешканців не лише обласного центру, а й у районах, а з часом новою послугою зможуть користуватися у найвіддаленішому селі».

Дарина НАЗАРЧУК.

У Кам'янець–Подільському районі розпочали роботу 58 пришкільних таборів праці та відпочинку, де оздоровлюватимуться понад чотири тисячі школярів переважно пільгової категорії, *повідомляє наш власкор Віра Шпильова*

Віце–прем'єр–міністр з гуманітарних питань *Володимир СЕМИНОЖЕНКО* виступає за створення міністерства науки, *передають «Українські новини»*

750 миколаївських фронтовиків читають «Голос України»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Від імені миколаївських фронтовиків і колективу редакції щиро дякуємо за активну участь в акції й вагомий ветеранський подарунок ТОВ СП «Нібулон» (керівник підприємства Олексій Вадатурський), профспілкової організації науково-виробничого комплексу газотурбобудування (МПКГ) «Зоря»–«Маш-проект» (директор підприємства Андрій Хоменко, голова профкому Володимир Жак), профспілкової організації ДП «Дельта-Лоцман» (директор підприємства Олександр Голодницький, голова профкому Олександр Балакирев), ВАТ «ЮГцемент» (генеральний директор Володимир Вегеринський), УМВС України в Миколаївській області (начальник Михайло Слєпаньов), ВАТ ЕК «Миколаївобленерго» (керівник Борис Соркін), обласне управління лісового й мисливського господарства (начальник Петро Паламарюк).

Одними з перших передплатили газету всім фронтовикам Казанківського району керівники місцевих провідних сільгосппідприємств Гарик Мкртчян, Іван Чипак, Микола Дерев'янок, Юрій Корецький, Олександр Масляний, Віктор Новгородський. З готовністю відгукнувся на акцію керівник ВАТ «Прикордонник» Михайло Дротенко, завдяки якому всі фронтовики Березанського району з травня вже з газетою «Голос України». Передплатив парламентську газету фронтовикам винрадгоспу «Виноградна долина», що проживають на території Варюшинської сільської ради Веселинівського району, депутат обласної ради Микола Підгородинський. Єланецьким фронтовикам передплатили «Голос України» керівник приватного сільгосппідприємства «АФ Авангард» Григорій Демченко й керівник фермерського господарства «Дельта» Павло Мішенін. У Жовтневому районі свій внесок у ветеранський подарунок з готовністю вніс Олександр Котович, оформивши передплату на «Голос України» усім фронтовикам села Михайло-Ларине. Вніс свою лепту в передплату для ветеранів Першотравневого району керівник приватного сільгосппідприємства Віктор Рідощ.

Окреме спасибі депутатові обласної ради, керівникові фракції Партії регіонів Ігорю Дятлову. Газету «Голос України» він передплатив для всіх фронтовиків Вознесенського району Миколаївської області.

Ухвалою Господарського суду Одеської області (65019, м. Одеса, пр. Шевченка, 29) від 14.05.2010 року по справі № 32/68-10-2064 порушено провадження у справі про банкрутство відносно Товариства з обмеженою відповідальністю «ВИН-КОНЦЕРН» (67700, вул. Кишинівська, 144-Б, м. Білгород-Дністровський, Одеська область, п/р 26000304510555 у філії ПАТ «Промінвестбанк в м. Білгород-Дністровському», МФО 328458, код ЄДРПОУ 24541545). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Колмикову Тетяну Олександрівну (ліцензія серії АВ № 397318 від 10.11.2008 року), адреса: а/с 61, м. Одеса, 65065.

Петензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дати опублікування оголошення.

«Те, що відбувається на полігоні, не повинно позначатися на роботі підприємств»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Причина того, що відбувається, як повідомляє наш запорізький кореспондент Леонід Сосницький, банальна. Відвали — справжній клондайк для «шукачів скарбів» двадцять першого століття. За деякими оцінками, вартість самих лише відходів чорних металів і нелегованої сталі, що містяться загалом на полігоні, досягає майже 3 млрд. дол. Видобуток цих відходів може приносити «старателям» до 2—2,5 млн. доларів щомісяця.

Як повідомляв «Голос України», тиждень тому представники компанії «Деа Рома ЛТД» зайняли заводські цехи, розташовані на території Балки Середньої. Як обґрунтування їхньої появи на території заводів керівникам металкомбінатів було надіслано припис прокурора Заводського району Запоріжжя, яким вимагалось не перешкоджати здійсненню даною компанією робіт на території «техногенного родовища в Балці Середній». Його одержали Запорізький завод феросплавів, «Запоріжсталь», «Дніпрспец-

сталь» і «Запоріжжкокс». Приходу представників компанії передували візит озброєних співробітників міліції, які «попросили піти» з промполігону всіх працівників заводів і представників служб охорони, що працювали там. Коли на території феросплавного заводу захоплення пройшло відносно мирно, то на «Дніпрспецсталі» і «Запоріжсталі», як заявили представники підприємств, до робітників і охорони було застосовано силу на очах співробітників міліції й Державної служби охорони.

В понеділок у Запоріжжі на прес-конференції голова Запорізької обласної держадміністрації Борис Петров пообіцяв у всьому розібратися й оголосив про створення для цього спеціальної комісії.

Слідом за обласним начальством свою точку зору висловили керівники Запорізького заводу феросплавів (ЗФЗ) і «Дніпрспецсталі», які заявили, що внаслідок того, що відбувається, їхні підприємства зазнають значних збитків.

Розібратися, чи мало місце заборонене законом втручання державних органів, і зокрема органів прокуратури, у господарську діяльність підприємств, і була покликана створена місцевою владою спецкомісія. І 1 червня вранці на території Балки Середньої провели її виїзне засідання. Як повідомив УНІАНові юрист Олександр Винниченко, що представляє інтереси ЗФЗ, на момент прибуття членів комісії на територію цеху з переробки шлаків ЗФЗ представники приватної охоронної компанії, що захопила полігон, її залишили. Однак тільки-но комісія поїхала з полігону, представники охоронної компанії захопили його повторно.

Він також додав, що люди, які захопили полігон, погрожували представникам ЗФЗ: «Особливе занепокоєння викликає той факт, що з представниками комерційної охоронної структури синхронно діяли і органи правопорядку». Зокрема, за інформацією юриста, після від'їзду спецкомісії разом із представниками охоронної структури з'явилися працівники спец-

підрозділу «Беркут», а також Державної служби охорони МВС. При цьому вони не надали ніякої вагомої аргументації своєї появи на території цеху, **передає УНІАН.** У підсумку на протиправні дії людей, що називають себе співробітниками охоронної фірми «Ірбіс», правоохоронні органи не реагували, а заяву представників заводу про захоплення території й про погрози працівникам було прийнято присутніми співробітниками спецпідрозділу «Беркут» тільки після наполегливих вимог. Р. С. Учора прокуратура Запорізької області повідомила, що **три найбільші металургійні підприємства: ВАТ «Запоріжсталь», ВАТ «Дніпрспецсталь» і Запорізький завод феросплавів, — незаконно й самовільно використовують полігон промислових відвалів Балка Середня. Також своїми діями запорізькі заводи створюють екологічну загрозу. Про це сказано в приписі прокурора Заводського району, надісланому на адресу заводів. Прес-служба прокуратури повідомляє, що позиція правоохоронців трактується необ'єктивно.**

Приз — прискіпливому читачеві

ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ

Цьогорічний розіграш подарунків серед передплатників «Голосу України» приніс несподіванку і для Житомирського корпункту: вперше довелося вручати приз колезі-журналістові. Віктор Шпак, якому волею випадку дістався радіоприймач, — це власний кореспондент «Урядового кур'єра» на Житомирщині. Він зізнався, що надіслав квитанції для участі в розіграші прізів заради інтересу: хотів перевірити, наскільки реально щось отримати. У редакції, між іншим, крім прізвища та адреси, зазначених на квитанції, більше нічого не знають про людину, якій дістається подарунок. Цього разу сльпий випадок поціли в десятку. По-перше. По-друге, і це важливіше, Віктор Олексійович є чи не найприскіпливішим читачем «Голосу України» в обласному центрі. Каже, що передплатує «Голос України» не

тільки тому, що це потрібно для роботи. Газета вміщує справді цікаві публікації. Особливо подобається колезі те, що в «Голосі України» справжня свобода слова. Буває, що навіть на одній сторінці розміщено, наприклад, публіцистичні роздуми Людмили Коханець і Валентини Писанської, які відстоюють різні позиції. Добре те, що, зіставляючи різні точки зору, читач вчиться мислити.

— Я теж знаходжу в «Голосі України» багато цікавого для себе, — сказала Віра Павлівна, дружина журналіста. Вона 25 років працювала медсестрою в дитячій лікарні, і подобається їй саме те, як газета висвітлює реальні проблеми життя простих людей.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Фото автора.

Віктор Шпак з дружиною Вірою.

Три влучення в «десятку»!

Ф у т б о л . Контрольний матч національних збірних. 2 червня.

Норвегія — Україна. 0:1. Гол: Зозуля, 78.

Норвегія: Кнудсен, Геглі, Велер, Гангеланд (Демидов, 80), Йон Різе (Ск'єлбред, 66), Бйорн Різе, Гаугер, Гріндгейм (Бренне, 80), Педерсен, Гусеклепп (Мольдскред, 75), Абделлаує. Тренер — Егіл Роджер Ольсен.

Україна: Дикань, Ракицький, Чигринський, Русол, Ощипко, Гусев (Олійник, 84), Тимошук, Яковенко (Кобін, 56), Коноплянка (Федецький, 90+3), Ярмоленко (Девич, 55), Зозуля (Ро-

тань, 81). Тренер — Мирон Маркевич.

Рефері — Кевін Блум (Нідерланди).

Осло. Стадіон «Уллевол». 10 000 глядачів. 18 градусів.

Варто нагадати, що українці цього разу виступали без важливих виконавців: Шевченка, Михалика, Алієва, П'ятова, Селезнєва, Мілевського, котрим Маркевич дав можливість хоч трохи відпочити перед стартом нового сезону. Натомість тренер наважився на сміливий крок і взяв на літак до Осло цілу групу з «молодіжки».

Звісно, грати з великою самовіддачею необхідно за будь-яких обставин. Так от, у серії з трьох

оглядових зустрічей збірна України вперше виступала в гостях і проти об'єктивно сильнішого суперника, ніж литовці й румуни. Цим, зрозуміло, й була зумовлена тактика нашої команди. Вона намагалася насамперед якомога дисциплінованіше зіграти в обороні.

Бажання похвальне, але, на жаль, не все виходило. Помилوک вистачало. Однак вище всяких похвал зіграв досвідчений дебютант українського колективу Дикань з російського «Терека», якому 16 липня виповниться 33 роки. Андрія розстрілювали порізному (на 19-й хвилині двічі поспіль зблизка), а він немов глузував із настирних скандинавів. Оце й була справжня надійність.

Стосовно атакуючих дій, то норвежці особливо близько не підпускали гостей до свого карного майданчика. Але це не знітило підопічних Мирона Маркевича. Вони часто били здалеку: Коноплянка, Яковенко, Ракицький. Та лише дніпропетровець одного разу був справді близький до успіху.

Після перерви картина на полі мало чим змінилася. Ми діяли другим номером. Моментів більше було у норвежців, котрі ну дуже хотіли виграти. Знову добре грав Дикань. А успіх приходить до того, хто вміє терпіти і вірити. Не було Алієва, так Коноплянка здалеку потуж-

но виконав штрафний. Цілив у нижній кут, Кнудсен дістав м'яча, але не зафіксував його. І першим на добивання встиг київський динамівець Зозуля. Перемога!

Отже, збірна України під орудою нового тренерського штабу на чолі з Мироном Маркевичем у трьох матчах влучила в «десятку». Чудовий початок, чи не правда? Наступний матч збірна України проведе 11 серпня на «Донбас-Арені» в Донецьку проти збірної Нідерландів.

Лише результати

Першість країни. Перша ліга. Пропущений матч 17-го туру. 2 червня. «Львів» — «Севастополь». 0:1. Після цієї перемоги «Севастополь» (70 очок) став недосяжним для переслідувачів, забезпечивши місце у Прем'єрлізі собі і луцькій «Волині» (68). В алчевської «Сталі», котра йде третьою, — 62 очка.

Чернівці. Фінальний турнір ІХ чемпіонату України серед вузів. Інформаційну підтримку змаганням надає «Голос України». 2-й тур. «Юнга—Морська академія» (Одеса) — «Тернопіль-Педуніверситет». 0:4. «Університет» (Чернівці) — «МАУП-Єдність» (Київ). 1:2. «Зооветакадемія» (Харків) — КЕІ-КНЕУ (Сімферополь). 1:1.

На знімку: капітан збірної України Анатолій Тимошук (у центрі).

Фото Павла КУБАНОВА (з Осло).

Патріарх Варфоломій відвідав Росію

За запрошенням Глави РПЦ МП Росію з пасторським візитом відвідав Всесвітній Патріарх Варфоломій. Його приймали на найвищому рівні — у Кремлі — президент Дмитро Медведев, мер Москви Юрій Лужков. У російській столиці кажуть про те, що суперечності між двома головними православними церквами уже у минулому.

Два роки тому такий візит був би неможливий. Тому що Константинополь взяв під своє крило «розкольників» з Естонії та України. В 2008 році в Киє-

ві домагалися від Варфоломія згоди на створення в Україні автокефальної церкви й усіляко підкреслювали першість Константинопольського патріарха в православному світі. По-за сумнівом, це дуже дратувало і Кремль, і ієрархів РПЦ МП.

Московські ЗМІ наголошують на тому, що у своєму інтерв'ю за підсумками візиту в Росію патріарх Варфоломій згадав Україну й заявив, що «поважає канонічний лад» і закликав українських розкольників «не коливатися й приєднатися до канонічної право-

славної Церкви, яка є кораблем порятунку».

Проте офіційний представник Константинополя нещодавно заявив, що звернення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ) з проханням про прийняття до складу Константинопольського патріархату на правах автономії буде розглянуто 28 вересня нинішнього року. Мало того, на початку жовтня очікується візит до Києва делегації Константинопольського патріархату, учасники якої зустрінуться із главою УАПЦ митро-

политом Мефодієм. Слід підкреслити, що УАПЦ — третя за кількістю парафій православна церква в Україні.

Тим часом Патріарх Московський і вся Русь Кирило високо оцінив підсумки візиту патріарха Варфоломія до Росії. Експерти підкреслюють, що в цьому його підтримує кремлівська влада, тому що релігійні відносини між церквами є дуже важливими у побудові міждержавного співробітництва між Росією та Україною.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Через розтрату подав у відставку заступник міністра фінансів

Новий коаліційний уряд Великої Британії, щойно розпочавши свою роботу, вже заплямований скандалом про нецільову витрату грошей з державної скарбниці, повідомляє «Євроньос». Заступника міністра фінансів Девіда Лоуза викрито у тому, що він використав не за призначенням 47 тисяч євро. Він уже визнав свою провину й пообіцяв відшкодувати збиток.

Ще за свого перебування депутатом палати громад, ліберал-демократ Лоуз протягом восьми років одержував компенсацію зі скарбниці за оренду житла, що належить його партнерові, тоді як це заборонено парламентськими правилами. На свій захист Лоуз сказав, що не хотів афішувати свою сексуальну орієнтацію, що його стосунки з партнером не були шлюбними, а тому він не вважав, що порушує закон.

Скандал з видатками коштував політичній кар'єри багатьом депутатам британського парламенту, які були змушені відмовитися від участі у виборах. У зв'язку зі скандалом подав у відставку й спікер палати громад Майкл Матін, створивши прецедент у новітній історії британського парламентаризму: останній раз депутати змушували спікера піти у відставку в 1695 році. Справа Лоуза поставила в незручне становище уряд Девіда Кемерона, який не раз обіцяв покласти край махінаціям з виплатою компенсацій депутатам.

Учасники «Флотилії свободи» повернулися до Стамбула

466 учасників «Флотилії свободи», що намагалася прорвати блокаду сектору Газа, було доставлено вчора ранком з Тель-Авіва до Стамбула трьома літаками турецької авіакомпанії.

Їх зустрічали тисячі людей, які вимагали, щоб Ізраїль відповів за напад на флотилію, внаслідок якого загинули люди. Дев'ять труп із тілами загинблих було також доставлено до Стамбула. Учасники флотилії стверджують, що жертв було більше і що деякі тіла могли скинути в море ізраїльтяни.

«Поїздка була жахлива, — каже правозахисник із Німеччини Маріо Дарма, — немов Третя світова війна почалася!». «Ми хотіли доставити в Газа гумані-

тарну допомогу, а замість цього на нас напали військові, вночі, в темряві, в морі, сотні солдатів стріляли в нас. Нам було боляче, і ми були в шоку», — додає голландка Анна Діо.

Серед прибулих до Стамбула активістів, які супроводжували флотилію, — 19 поранених, стан трьох із них важкий. Двоє поранених не змогли повернутися додому й перебувають в ізраїльській лікарні, **передає «Євроньос».**

Тим часом Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун зажадав, щоб Ізраїль негайно зняв блокаду сектору Газа. А Рада ООН із прав людини 2 червня прийняла резолюцію, котра засуджує «обурливий напад» ізраїльських військових.

Центральна Америка підраховує збитки, завдані ураганом Агата. На знімку: повінь у Сан-Сальвадорі, столиці Сальвадору.
Фото Сінхуа (Укрінформ).

ВООЗ зберегла статус пандемії за «свинячим грипом»

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) зберегла пандемічну ступінь загрози грипу А/Н1N1.

«Після тривалої дискусії та обговорення питань комітет дійшов одностайної думки про те, що з точки зору глобальної перспективи пандемічна активність триває», — сказано у заяві Генерального директора ВООЗ Маргарет Чен за підсумками засідання надзвичайного комітету організації. Водночас експерти відзначають, що період найбільшої активності вірусу минув у більшості країн світу.

У цьому зв'язку гендиректор ВООЗ має намір провести нове засідання надзвичайного комітету з пандемії грипу А/Н1N1 у середині липня, коли буде доступна інформація за зимові місяці у країнах Південної півкулі планети, **передає РІА «Новини».**

Нафтова пляма наближається до Флориди

Сьогодні нафтова пляма в Мексиканській затоці може наблизитися до штату Флорида. **Про це попередило радіо «Свобода»,** посилаючись на думку експертів. Отож у небезпеці опиниться екологія вже чотирьох американських штатів.

Раніше генеральний прокурор США Ерік Холдер оголосив про порушення кримінальної справи у зв'язку з витіканням нафти після аварії на буровій платформі компанії «Брітіш Петролеум» 20 квітня. Витікання нафти, як і раніше, не вдається зупинити. Те, що сталося, називають найбільшою екологічною катастрофою в історії США.

Водночас, як вже повідомляв «Голос України», у вівторок працівники компанії «Брітіш Петролеум» розпочали сьому спробу зупинити витік нафти з бурової платформи. За допомогою спеціальних робітників спеціалісти намагаються зрізати частину труби у місці пробоїни на глибині 1,5 км і надіти на неї своєрідний сифон. Потім у цьому місці встановлять тру-

бопровід, який відкачуватиме нафту у танкер на поверхні затоки. Операцію планують завершити сьогодні. Проте керівництво компанії вже заявило, що перспективи і цієї спроби надто туманні через значну глибину місця пробоїни. Усі попередні намагання якось зупинити витік нафти були безрезультатні.

Якщо й остання спроба ні до чого не приведе, тоді робитимуть дві нові розвантажувальні свердловини, буріння яких триватиме близько двох місяців. І протягом цього часу море дедалі більше забруднюватиметься нафтою. Нині витікає близько 12 тисяч барелей на добу. Екологи кажуть, що багато нафти сягнуло вже значних глибин і розтікатиметься за допомогою течій на величезну територію.

У Блекпулі (Велика Британія) у фестивалі професійного танцю взяли участь більш як 2600 пар танцюристів міжнародного рівня.
Фото Сінхуа (Укрінформ).

У НОМЕР

Експерти вважають, що Київ має навчитися захищати свої інтереси у відносинах з Бухарестом

Україна зобов'язана захищати свої інтереси всіма політичними та юридичними способами у разі офіційного висування Румунією територіальних претензій. Таку думку висловили експерти під час «круглого столу» «Зовнішня політика Румунії: сучасні виклики й загрози безпеці України».

Як повідомив ведучий «круглого стола» політолог Костянтин Бондаренко, нині в Румунії й Молдові при владі політичні сили, досить агресивно налаштовані в питанні реставрації історичних румунських кордонів. Він також висловив припущення, що уряд Молдови може розпочати тиск на Україну (з її значною діаспорою молдаван і румунів) і Придністров'я (де проживають українці).

Директор Центру досліджень проблем громадянського суспільства Віталій Кулик у свою чергу зазначив, що з 2001 року Румунія веде агресивну політику проти України. «Однак останні п'ять років українське зовнішньополітичне відомство дотримувалося ідеології «євроїдіотизму», сприймаючи Румунію як адвоката інтересів України в ЄС, чим вона не є». «Євроїдіотизм — це здача національних інтересів за умоглядні перспективи членства в ЄС», — заявив Кулик, звернувши увагу на питання захисту острова Майкан, який, на його думку, для української держави є надзвичайно важливим з політичної точки зору.

Нагадаємо, у квітні Румунія повторно висунула Україні територіальні претензії, заявивши свої права на острів Майкан, по якому проходить річковий кордон між містами Вилкове і Кілія. Відповідно до міжнародного права, коли країни розділені річкою, кордон проходить по фарватеру, якщо сторони не домовились інакше. Але фарватер, що проходив між румунським островом Бабін і українським островом Майкан, змілів, і тепер судна ходять між Майканом і українським берегом. На цій підставі рік тому румуни вперше заявили про перенесення кордону, після чого Майкан став би румунським.

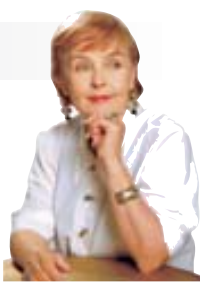
Під час дискусії також згадувалося, що уряд Румунії щорічно виділяє на підтримку румунів за рубежом до 700 мільйонів доларів, значна частина яких іде на формування лояльних до Румунії співтовариств на території України, здатних у разі небезпеки дестабілізувати ситуацію. А як зазначив колишній глава парламенту Придністров'я Григорій Маракуца, випадок з островом Зміїний показав: в Україні проблема з професіоналами, здатними захистити інтереси держави на міжнародній арені.

На думку присутніх експертів, новий український уряд має звернути увагу на існуючі з боку Румунії загрози й виробити стратегію їх мінімізації. Тільки так, припинивши «здавати національні інтереси», Україна може відбутися як незалежна держава, вважають експерти.

Яна ОСАДЧА.

В Чернігові відкрито Музей сучасного мистецтва — четвертий подібного типу в Україні

8—9 червня в Київському театрі драми і комедії на Лівому березі Дніпра відбудеться прем'єра вистави «Вася мусить подзвонити». В головній ролі — Ада РОГОВЦЕВА

ХРОНІКА

Ікона для наставника
Спільний концерт дали в Житомирській філармонії студент Київського інституту музики імені Глієра Михайло Гаврилюк та його викладач Артем Ляхович.

Михайлу лише двадцять, а в нього вже 14-річний сценічний досвід. Усе це завдяки бабусі, яка сама виховувала Михайлика, була для нього в дитинстві режисером, хореографом, продюсером. Перший свій триумф він пережив ще в 1996 році на всеукраїнському конкурсі імені Андрія Сиви. Відтоді зібрав цілу колекцію Гран-прі та дипломів. А перший сольний концерт дав в одинадцятирічному віці. Починав як декламатор, з часом проявився й талант музичний. Цього разу до рояля по черзі підходили наставник та учень, віртуозно виконуючи дуже складні твори. Михайло також читав для земляків вірші українською і польською мовами. А на закінчення концерту подарував Артему Ляховичу ікону, освячену в одному з житомирських храмів, — щоб сили небесні оберігали шедрий талант наставника.

Олексій КАВУН.
Житомир.

«Ми карту області на конкурс вишивали...»

На барвистий вінок схожа карта Вінниччини, вишита руками вчительки Зінаїди Добриденьок із села Сумівка Бершадського району. Кордини обрамлені червоною стрічкою. Південний Буг, найбільша тутешня річка, — синіми відтінками. Зелене листя дуба символізує чоловічу силу, а червона калина — красу і ніжність подолянок. Це не єдине полотно вчительки, написане голкою й ниткою. Для випускників свого класу вчителька традиційно вишиває картину з їхніми прізвищами й іменами. Роботи вчительки можна побачити майже в кожному класі — портрети Шевченка, Франка, Богдана Хмельницького...

— Шороку у нас влаштовують виставки народних майстрів, — каже Зінаїда Адамівна. — То в районі, а то у Вінниці. У селі не тільки я вишиваю. Зазвичай представляємо рушники. Вони — дуже красиві. Очей не одведеш. Я ще доповнюю експонати іконами святих. Їх теж малювала голкою й ниткою. Відвідувачі виставок, здається, уже призвичаїлися до наших робіт. Мені подобається, коли з'являється щось нове, свіженьке, як несподіваний порух вітерця у спеку.

Вишита карта області з'явилася торік перед святкуванням Дня Незалежності. Майстриня не хотіла сліпо копіювати на полотні адміністративно-територіальний поділ регіону. «Це було б примітивно, — каже пані Зінаїда. — Зробила так, як підказувала уява. Про справжню карту нагадують тільки кордони. Їх відтворила достеменно. Все інше — плід фантазії».

Майстриня каже, коли мережила нитками полотно, на якому найбільше синього, червоного, зеленого кольорів, внутрішній голос підказував, що така робота повинна мати ще й поетичний супровід. Відчувала велике душевне під-

несення. «Гріх було не записати слова, які самі просилися на папір. Я — не поетеса. Розумію, що ці рядки грішать недосконалістю. Але вони йшли від серця, і я їх упіймала».

Під час останнього дзвоника вчителька Зінаїда Добриденьок знову подарує своїм рідним діткам-випускникам клаптик дорогого їй полотна. На білому тлі — червоними нитками всі імена її любих випускників 2010-го.

— Без вишивання себе вже не уявляю, — зізнається співрозмовниця. — Можу не їсти, але не вишивати... Це захоплення перейняла від матері. Бачили б ви, як її рук слухалася голка! У дитинстві мене дивувало, як можна створювати таку красу. Дуже хотілося навчитися вишивати, як мама. Починала з невеликих сервєток. Портрети відомих людей, так само, як ікони, вишиваю, бо так робила матуся...

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
На знімках: вчителька Зінаїда Добриденьок вишила на полотні карту Вінниччини.

АРТ-МОЗАЇКА-ВОЛИНЬ

Пом'янули гетьмана Виговського

У Художньому музеї Луцька відбувся «Шляхетський соймик волинський», присвячений пам'яті продовжувача справи Богдана Хмельницького гетьмана Івана Виговського.

Цей захід відбувався у так званому Шляхетному будинку, що стоїть на підмурівках колишнього Луцького Гродського суду, де в молоді роки служив юристом Іван Виговський, а згодом три роки був намісником Луцького староства — завідував канцелярією земського суду. Тоді майбутній гетьман входив до Луцького православного братства. Тож не випадково місцевий козацький курінь зініціював відкриття на будинку нинішнього Художнього музею меморіальної дошки Іванові Виговському. З цього і розпочався соймик. Його тему підказав міський голова Луцька Богдан Шиба, який вважає, що треба належно пошанувати колишнього гетьмана України, чия доля тісно пов'язана з містом. Своєрідного забарвлення волинському соймику (соймиком колись звалося регіональне зібрання депутатів) надав виступ гурту старовинної української музики «Хорея козацька» з Києва. Його художній керівник Тарас Компаніченко співав зі своїми колегами старі козацькі пісні, декламував вірші, читав старі козацькі документи, маніфести. Як розповіла завідувачка Художнього музею Зоя Навроцька, проведення «Шляхетських соймиків волинських» вже стало традиційним. А свій початок вони беруть від вперше проведеної в травні минулого року «Ночі в музеї». Згодом відбулися соймики, присвячені 300-річчю Полтавської битви, Дню Незалежності, покровителю Луцька Святому Миколаю. Особливого шарму цьому дійству надає те, що Художній музей розташований у замку Любарта — одній із найдавніших фортифікаційних споруд України.

Раз добром зігріте серце...

До Міжнародного дня захисту дітей в Луцьку на стадіоні «Авангард» із благословення предстоятеля Української православної церкви митрополита Київського і всієї України Володимира відбувся І всеукраїнський фестиваль духовної пісні «Волин-

ський благовіст». Мета — зібрати кошти для підтримки знедолених дітей Волині. Організатор — Волинська єпархія УПЦ на чолі з її керуючим митрополитом Луцьким і Волинським Нифонтом.

Відкриваючи акцію, він сказав: «Головна мета фестивалю — утвердження Доброти і Милосердя, цих двох крил, на яких тримається людство. Прекрасно творити добро заради інших, не сподіваючись на подяку, без надії на славу...»

Після слів архіпастиря випустили в небо білих голубів студенти Волинської духовної семінарії. Хор її вихованців і розпочав концертну програму. Була вона на диво різноманітною. Поруч із церковними і світськими хорами, солістами аматорських колективів співали народні артисти України Василь Чепелюк, Павло Дворський, Ніна Матвієнко, народні артисти Білорусі Ядвіга Поплавська та Олександр Тихонович.

Значимість фестивалю підкреслили своєю присутністю народний депутат України Анатолій Горбатюк, голова Волинської ОДА Борис Клімчук, міський голова Луцька Богдан Шиба. Слів подяки заслуговує генеральний меценат «Благовісту» фірма

«Домінанта» та її директор Леонід Джулінський. Згодом митрополит Нифонт оголосив, що під час фестивалю зібрано 160 тисяч гривень. З них 50 тисяч — на фестивалі, 64 тисячі — в храмах Волинської єпархії УПЦ, ще 46 тисяч передали таємні благодійники. Гроші будуть використанні на підтримку дітей, які потребують допомоги. Другий фестиваль «Волинський благовіст» відбудеться 2011 року.

На знімку: того дня влада світська і духовна були поруч (на передньому плані зліва направо митрополит Нифонт, голова Волинської облдержадміністрації Борис Клімчук, народний депутат України Анатолій Горбатюк).

Фото Володимира КРИВОВИЧА.

Мандрівні острови

«На білих островах» — так називалася поетична збірка Максима Рильського, якою він дебютував сто літ тому. Щойно в Луцьку, за участю волинських літераторів і журналістів, презентоване репринтне перевидання книги.

Невеличка, усього 64 аркуші кишенькового формату книга повертає нас в прекрасний світ юного генія, над яким тоді ще не панувала чорно-сіра машина тоталітарного режиму і не тисла вага слави класика вітчизняної літератури. Вірші вражають джерельною чистотою юнацьких мрій, закоханістю у білий світ і людей, які здавались Максиму такими красивими і добрими. А було йому тоді лише п'ятнадцять років.

Сучасні видавці книги «На білих островах» зберегли все, як було в першому виданні, — навіть колір і папір обкладинки. Водночас, не втримались, щоб принаймні на обгортці обкладинки не надрукувати фотокартку юного поета, передмову Бориса Олійника, кілька відгуків на творчість юного Рильського його сучасників, відомих літераторів тієї доби.

Підготувала книгу Ніла Підпала, відомий культуролог, лауреат премії Олени Пчілки. Побачила світ нова-стара книга за підтримки редакції газети «Голосу України».

— Ніколи не пізно повертатися до першовитоків, щоб зрозуміти і відчути ті джерела, які надихали цього чарівника слова, — вважає редактор «Голосу України» Анатолій Горлов.

На презентації репринтного видання був присутній онук поета — відомий журналіст, теж Максим Рильський, завідувач Попільнянського районного відділу культури та туризму Василь Зарічний, Ніла Підпала. Вони приїхали на Волинь не самі, а з групою учнів 7—11 класів Попільнянського району Житомирщини, переможців гуманітарного конкурсу під віршованим гаслом Максима Рильського «Ти себе Українкою звала...». Юні літературознавці відвідали батьківщину Лесі, місто Новоград-Волинський, побували в місті її дитинства Луцьку і літературно-меморіальному музеї в селі Колодяжному.

Під час презентації показано документальний фільм «Максим Рильський», торкнувшись теми «Максим Рильський і Леся Українка». До речі, поетеса встигла привітати вдалий дебют юного Максима.

Презентація репринтного видання книги «На білих островах» стала непересічною подією в культурному житті області.

Микола ЯКИМЕНКО.

Трагічна повсякденність генія

В харківському видавництві «Фоліо» щойно вийшла дивовижна книжка — «Борис Гмиря. Дневники. Щоденники. 1936—1969». Робота величезна — на розшифрування та комп'ютерну обробку записів пішов, очевидно, не один рік. Упорядник та автор супровідних текстів — Анна Принц, президент Фонду Бориса Гмирі.

Гмиря — великий співак, рівний Шаляпіну, — так казали ті, хто міг порівнювати. Його життя неймовірне. Хлопець з Лебедина, що на Сумщині, вступив до консерваторії, коли йому йшов 31-й рік — і встиг стати зіркою світового виміру.

Гмиря — драматична легенда нашої культури. В час війни радянська влада залишила його в окупації — і потім довго дорікала йому за це. Мовляв, він співав для Гітлера. Сталін нібито сказав: «Що ж, тепер хай нам співає!»

Ці повороти його долі роблять особисті щоденники співака удвічі цікавішими для нас. Але щоденники Гмирі дуже своєрідні. Протягом трьох десятиліть він записував тільки те, що робив, і набагато рідше — те, що переживав. Таких сторінок відносно небагато. Як-от запис 1937 року, коли його квартирну хазяйку забрали чекісти, а його вигнали, бо «не можна жити на житлоплощі ворога народу». Або — враження від першого польоту на літаку. Або

— як у нього на руках вмирала перша дружина. Напад смертельного буйства стався у неї у вагоні поїзда, й Гмиря всю дорогу тримав її й співав, щоб заспокоїти.

Решта записів — мов у бухгалтерській книзі: що співав, де співав. Як не співав або не репетировав — то й не писав, ніби не було про що. Неймовірно, але ця «бухгалтерія» читається з інтересом. Бо від неї віє подвигом галерника, який 33 роки з дня у день невтомно веслував, прикутий до галери свого таланту.

Вся книжка — майже 900 сторінок. Перші 150 — матеріали до його біографії, щедро ілюстровані унікальними знімками. Ще сотня сторінок — прецікаве листування Бориса Романовича з

його другою дружиною Вірою Августівною (більшість листів публікуються вперше). Решта — власне, щоденник. З огляду на скупі економність записів, такий щоденник варто було б спорядити добрим науковим коментарем. Звісно, коментар зайняв би ще кілька років роботи й подвоїв обсяг книги (і, відповідно, її ціну). Мабуть, через те пані Анна Принц обмежилась коментарями вибірковыми або й просто декоративними. Якщо вас цікавить якесь ім'я, згадане в щоденнику, — можна зазирнути до іменного покажчика наприкінці книги. Інколи це мало допомагає. Скажімо, Гмиря пише, що бачився з Гапочною. В іменному покажчику є «Гапочка», без ініціалів — спробуй, здогадайся, що то не якась дівчина, а, здається, партійний функціонер товариш Гапочка. Деякі ж інші коментарі видаються, навпаки, надто розлогими й емоційними. Це стосується особливо коментування старих, втім, і досі живучих, звинувачень Гмирі — співав для фюрера чи ні? Вже відомо — не співав. Але от коментар: мовляв, попри все, «отношение Сталина (до Гмирі) было великолепным и достойным» (стор. 409). Бог їм суддя — але німці таки 1944 року прислали для Гмирі спеціальний літак, щоб «урятувати великого співака» від більшовиків. А Сталін у 1941 році просто покинув цього співака на поталу тим самим німцям. А потім забрав — як цінний трофей. Дуже «великолепно». Зрештою, Гмиря сам вирішив свою долю і в обох випадках просто не захотів покидати батьківщину, й це справді «великолепно». У підсумку, ці суперечності не применшують вагу книги, а роблять її живою й пристрасною, й ця пристрасність передається читачеві.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Останній строк

У Дніпропетровському молодіжному театрі «Вірино!» відбулась прем'єра вистави за повістю Валентина Распутіна «Останній строк».

За вісімнадцять років існування у репертуарі театру «Вірино!» не було жодної випадкової або комерційної вистави для заманювання публіки. В цьому нема потреби, бо театр зростив свою публіку, виняткову, з неабияким художнім смаком.

Взявши для постановки прозу, режисер Володимир Петренко вкотре підвищив планку і, на мій погляд, цю висоту взято.

Прозу ставити важче, ніж драматургію, адже в прозі багато авторського тексту, який ризиковано скорочувати, бо зникає суть. Петренко нічого й не скорочував, навіть не ввів нового персонажа, так званого «від автора». Всі авторські уточнення, описання поділились між персонажами, що додало клопоту акторам. Тепер їхнє завдання полягало не лише в передачі характеру свого персонажа, а й у тім, щоб точно вими-

ряти грань між героєм і оповідачем. Отже, на сцені поєдналися два типи театру — психологічний та епічний. Деякі епізоди дисонують, в них умовність набуває побутового характеру, а «безумовне» переходить в умовність. Також тут є й фарсові елементи, як-от гротескний танок двох чоловіків напідпитку під гучну «фанеру» Верки Сердюки, — це ніби зовсім з іншої вистави.

У дійстві поєднано декілька тем. Перша закладена автором тексту: взаємовідносини у родині, між дітьми й матір'ю, братами й сестрами. Важко повірити, що близькі по крові люди настільки чужі й байдужі одне одному. Ось Люся (Олена Манжелей) — найважливіше для неї це статус у суспільстві, вона різка зі своєю старшою сестрою Варварою (Вікторія Литвиненко), бо та — простачка, ніколи не виїжджала з села. Так само відсторонений і Ілля — старший син (Володимир Косоног) — теж «міський» житель. Про своє дитинство і юність у селі Люся та Ілля воліли б ніколи не згадувати. Найважче Михайлові (Олег Шульга). Він господар дому, і мати Анна (Варвара Вороніна) живе у нього. Він її доглядає, а сам багато п'є. Але Михайло найвідданіший. Він — єдиний, хто не втік від хворої Анни в останню ніч її життя.

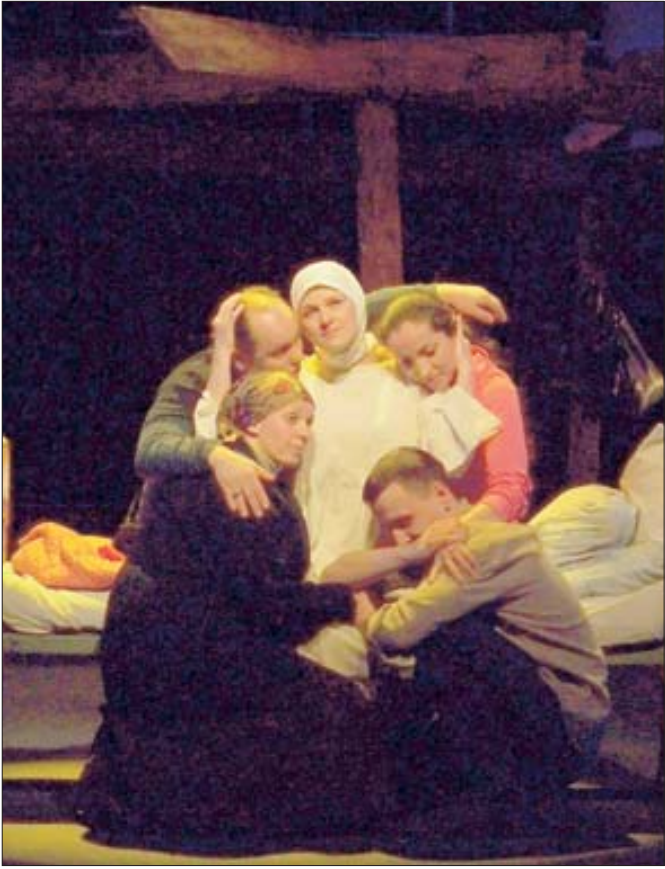
Друга тема — це протистояння двох світів. Сучасного, холодного, металевого хай-теку з віртуальними технологіями і природного життя на землі, без надмірностей цивілізації, але з теплом природних матеріалів. Цей конфлікт закладено сценографією (художник — Марія Пашкурова). Сцену поділено навпіл. Нижня — сільська дерев'яна хатка з простими меблями, де все без особливих зручностей, але приємне оку. І верхня, що ніби зросла на тій дерев'яній хаті, — це квартири Іллі та Люсії, з сучасною технікою, металевими, холодними конструкціями. Верхня споруда неначе вдавлює, руйнує «земний» світ. Після смерті Анни дерев'яна балка, яка тримає всю споруду, падає — і холоду поглинає природну матерію.

Своєю виставою В. Петренко надто безжально засуджує дітей, які цураються батьків. Вистава не дає надії виправити становище, виправдатись перед батьками. Залишається, повернувшись із театру додому, зателефонувати мамі й сказати: «Я тебе люблю...».

Марія МАКСЯКОВА.

Дніпропетровськ.

На знімку: сцена з вистави «Останній строк».

ПОДРОБИЦІ

У рамках проекту «Схід—Захід»

В Івано-Франківську, в рамках всеукраїнського культурно-мистецького проекту «Схід—Захід», започаткованого народним артистом України, художнім керівником Донецького національного академічного театру опери та балету, президентом благодійного фонду «Творчий олімп» Вадимом Писаревим та заслуженим діячем мистецтв України, художнім керівником Івано-Франківської облфілармонії Володимиром Павліковським, завершилися гастролі донецьких майстрів балету. Донеччани показали тут дві вистави — «Пер Гюнт та «Тисяча і одна ніч». Гастролю стали культурно-мистецькою подією для міста.

Під час перебування в Івано-Франківську Вадим Писарев оголосив, що відкриває тут власну школу балету, бо побачив великий творчий потенціал. А після майстер-класу в інституті мистецтв ПНУ ім. В. Стефаника він уже запросив на роботу до Донецького театру опери та балету одного талановитого хлопця. Балетна школа Вадима Писарева в Івано-Франківську має запрацювати ще в цьому році.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

На знімку: сцена з балету Донецького національного академічного театру опери та балету ім. А. Солов'яненка «Тисяча і одна ніч».

Фото автора.

«Я віддав життя за нашу мову...»

У Каневі на Чернечій горі вручено премію імені Героя України Олексі Гірника.

Урочисте зібрання відбулося неподалік од могили Тараса Шевченка, на місці самоспалення у 1978 році українського правозахисника, колишнього політв'язня Олексі Гірника. Біля кам'яного знака, встановленого у пам'ять про цю трагічну подію, духовенство УПЦ (КП), у присутності представників громадських та політичних організацій Черкащини, Києва, Львова, Донецька, відслужило молебень. Син загиблого Героя України, народний депутат України Євген Гірник вручив премію імені свого батька канівцеві, ветеранові правоохоронних органів Олександру Гнучому. Колишній офіцер міліції у 1978 році першим прибув на Чернечу гору, де живим смолоскипом спалахнув український Прометей. До прибуття працівників органів держбезпеки Олександр Гнучий зібрав кілька листівок, котрі розкидав навколо себе перед актом самоспалення Олекса Гірник. Міліціонерам вдалося зберегти ці документи із закладами боротьби проти імперського поневолення та русифікації України.

На символічному надгробку-свічі Олексі Гірника на Чернечій горі викарбувано: «Я віддав життя за нашу мову. А що зробили ви?»

Виступаючи на мітингу, народні депутати України Іван Заєць та Степан Хмара наголо-сили, що знову настає «врем'я люте», і завдання національно-патріотичних сил — гуртуватися у протидії антиукраїнським силам.

Реліквії-листівки Олексі Гірника зберігаються нині в музеях Канева та Києва.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

У Держдепартаменті США занепокоєні діями СБУ, зокрема, стосовно ректора Українського католицького університету у Львові, і вважають це обмеженням основоположних свобод (УНІАН)

За роки незалежності в Україні зникло більш як 500 населених пунктів. Таку цифру назвав міністр регіонального розвитку та будівництва *Володимир ЯЦУБА*

РЕГІОНИ

► *ЛУГАНСЬК*

Луганські підприємці одержать 10 мільйонів гривень підтримки

На підтримку малого й середнього бізнесу Луганщина цього року виділила 10 мільйонів гривень. На конкурсній основі гроші здебільшого підуть на виконання пріоритетних програм малого й середнього бізнесу й 1 мільйон визначено на компенсацію кредитів підприємців. Обласна влада бере на себе відсоткову ставку.

Такий обсяг фінансування виділяється вперше. Підтримуючи підприємців, керівники області розраховують на те, що малий і середній бізнес може перерости у великий. І в такий спосіб удасться змінити наявну сьогоднішню диспропорцію, коли близько 80 відсотків виробничих потужностей у регіоні зосереджено на шести підприємствах.

Алла АНТИПОВА.

► *ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ*

Чоловік загинув від удару блискавки

Коли почалася гроза, Григорій Поліщук із села Хутори Кривошинецькі Хмельницького району, сидів з вудочкою на березі річки Снивода. Оскільки до будинку було рукою подати, чоловік сподівався встигнути, поки з неба впадуть перші краплі дощу. Але впала блискавка. У цю мить Григорій знаходився на межі свого городу. Поруч — жодного дерева. Тільки він з вудочкою у руках.

— На превеликий жаль, шансів на врятування у нашого земляка не залишалося, — каже сільський голова Світлана Якушевська. — Він загинув одразу. Після грози його тіло знайшла на городі жінка, яка доглядала за Григорієм. Чоловікові було 62 роки, він інвалід з дитинства, дітей не мав.

— Грози нинішнього року як ніколи активні у нашому регіоні, — каже директор Вінницького планетарію Марія Левченко. — Їх пік зафіксовано у ніч з 2 на 3 червня, коли майже всю ніч небо над Вінницею розпанахувало блискавиці. Найголовніша порада — у такий час не залишатися в лісі чи в полі. Приклад із загибеллю чоловіка у Хмельницькому районі свідчить, що блискавка вибирає не тільки одиноке дерево, а й невелику вудочку в руках у рибалки.

Віктор СКРИПНИК.

► *ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ*

Фотограф-любитель допоміг розкрити злочин

Чоловікові не спалося. О п'ятій ранку він підійшов до вікна (а мешкає на сьомому поверсі у Дніпропетровську) і побачив у дворі, біля припаркованого вантажного автомобіля, незнайомця, який поводився якось дивно.

Пильний громадянин сфотографував підозрілого цифровим фотоапаратом. А через дві години прибули міліціонери й стали розпитувати мешканців будинку про крадіжку вантажу саме з цієї машини. На знімках вони впізнали раніше судимого зловмисника. Так завдяки пильності сусіда злочин було розкрито за лічені хвилини, повідомили в прес-службі прокуратури Жовтневого району Дніпропетровська. Згідно з порушеною кримінальною справою, злодієві загрожує до п'яти років позбавлення волі.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

А спали у лісі під снігом

У долях цих двох чоловіків поважного віку багато схожого: обидва ще в юності сповна спізнали, що таке війна, обидва воювали в партизанах, а по війні служили в міліції. Обидва — на пенсії, але приходять на свята у рідний колектив із гордо піднятими головами, бо воювали чесно і служили так само...

Партизанив із сімнадцяти років

— Я потрапив до партизанського загону у 17 років, — розповідає ветеран органів внутрішніх справ Рівненщини, 85-річний рівнянин Антон Несторович Васковець (на знімку), дитинство якого пройшло в селі Луко Володимирецького району. — Моє прізвище було в списку тих, кого у квітні 1942-го мали насильно забрати до Німеччини. Вся молодь тоді ховалася у хлівах, клунях, лісах та на хуторах, щоб уникнути «остарбайтерської» долі. А я пішов у партизани. Отримав гвинтівку та урок із стрільби — і на цьому все. Довго вчитися часу не було.

Тоді у загоні нараховувалося близько півсотні людей. Командував Федір Маслюк. Антон Васков-

ець потрапив у групу розвідки, отримав коня, бо змалку їх любив і в мирні дні брав участь у кінних переконках...

На початку 1943 року окремі партизанські з'єднання зібралися в Лельчинському районі (Білорусь) — на великому аеродромі. Щоночі там приземлялося кілька літаків зі зброєю, ними ж забирали поранених у тил. Через місяць Антон Несторович разом із побратимами повернувся на Рівненщину. В грудні партизани вирішили наступати на Рокитне, захоплене фашистами. Ворог добре закріпився: звів дві стіни із земляним насипом між ними та відстрілювався з бійниць. До укріплення навіть колію проклали, щоб на допомогу німцям міг прийти бронепоезд. Саме цю колію разом із бронепоездом і треба було підірвати. Антона Несторовича призначили зв'язковим між штабом і табором — він це доручення виконував під кулями. А згодом був поранений осколком авіабомби...

У лютому 1944-го партизанське з'єднання Бегми почали розформовувати. Антон Васковець пішов служити в міліцію, звідки у 1972-му і вийшов на пенсію. Працював сумлінно, як і воював, за що й нагороджений орденами «Вітчизняної війни» II ступеня та «За мужність» III ступеня, медалями «За відвагу», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною» та іншими. Є серед нагород і ювілейна медаль, яку Антону Несторовичу Васковцю вручено від імені Президента Республіки Білорусь «60 год визволення республіки Беларусь ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў»...

З дитинства — у бій

Федір Биков навчався у сьомому класі, коли над Білоруссю, звідки він родом, пролетіла трикожна звістка: «Війна!». Батько пішов на фронт, де у 1943-му і загинув, старший брат Василь — у партизани, а Федір, наймолодший, залишився допомагати матері по господарству. У родині Бикових був ще один син Петро, який загинув чотирнадцятирічним в партизанському загоні, та чотири сестри — Софія, Ніна, Клавдія і Валентина...

Село потерпало від німецької окупації. Федір працював — і допомагав партизанам. Брат залишав йому листівки, які він з приятелями переписував і розповсюджував у навколишніх селах. У жовтні 1942 року його та інших односельців також прийняли до партизанського загону — у групу підіривників. Підлітків, яким ще не було й сімнадцяти літ, узяв під опіку Дмитро Шорин. Він навчав їх диверсійної справи.

Пізніше у книзі спогадів «З дитинства в бій» Федір Биков напише: «Другу добу ми на узліссі, втомлені, голодні, хилить у сон. А спати вдавалось не більш як півгодини. Мороз проймав до кісток і відгонив сон, змушував уставати, рухатися, щоб хоч трохи зігрітись».

Кулеметник другого відділення нашого взводу Олександр Ермаков, колишній мисливець, запропонував лягати спати під сніг, казав, що буде дуже тепло й навіть жарко. На експеримент згодилися ми з Миколою Бабуріним. Ермаков сказав нам зняти взуття, замотати ноги онучами, бо мерзнутимуть, хоч і у валянках. На дно снігового окопу простелили плащ-палатку. На неї поклали козушок, лягли, притислись один до одного. Накрилися козушком, потім знов плащ-наметом, а днювальний засипав нас товстим ша-

ром снігу. Спершу балакали, потім зігрілись і заснули. Ермаков попередив партизанів, щоб нас заради інтересу не будили до ранку. Всю ніч проспали з Миколою. Розбудили нас за півгодини до сніданку. Коли встали, від нас ішла пара, ми швидко одяглися. Так у нашому взводі започаткували звичай спати в місний мороз під снігом. Днювальному додалось роботи: ходити з лопатою й засипати партизанів снігом...»

До квітня 1944 року Федір Іванович був партизаном загону імені Сталіна Волинсько-Чернігівського з'єднання. Потім пішов на службу в міліцію у Волинську область, пізніше — на Рівненщину. У 1983-му Федір Биков (на знімку) вийшов на пенсію. На парадному мундирі нагороди — «За відвагу», «Партизану Вітчизняної війни», «За перемогу над Німеччиною»... У 1999 році Федора Івановича нагородили також відзнакою Президента України — орденом «За мужність».

Тетяна ГОРДІЙЧУК, Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Фото Тетяни ГОРДІЙЧУК та з домашнього архіву Ф. БИКОВА.

«Вони вбили наших дітей, а тепер убивають нас...»

Члени Вінницької громадської організації «Батьки вбитих дітей» роками чекають, поки із засуджених злочинців стягнуть на їхню користь установлені судом грошові компенсації

ПРОБЛЕМА

Вінничанка Тетяна Кушнір, інвалід другої групи, зі сльозами на очах розповідає про вбивство її сина. 61-річна жінка є членом громадської організації «Батьки вбитих дітей». Потерпілі об'єдналися не лише задля того, щоб розділити горе. Спільними зусиллями просити добуватися правди. Вони порушують питання про відшкодування коштів на їхню користь, установлених рішеннями судів. Стягнути їх держава зобов'язана з тих самих злочинців, але...

«Поки він у тюрмі, звідки в нього гроші?»

— Поки що я не отримала жодної копійки, — зітхає співрозмовниця. — 86329,44 гривні мають стягнути з убивці мого сина. Гроші потрібні найбільше на лікування.

Сім років минуло відтоді, коли по-звірячому сокирою вбили сина Тетяни Миколаївни — Владислава. Вбивцю знайшли. Жінка каже, він так переховувався, що навіть ходив у жіночому одязі. Нині він за ґратами. «Мені кажуть, поки цей катюга в тюрмі, звідки в нього гроші? Навіщо тоді приймати рішення, яке завідомо не буде виконано? Виходить, спочатку вбивці познушалися над нашими дітьми, а тепер держава знущається над нами?»

Уже дві хірургічні операції перенесла Тетяна Миколаївна. Вона вдячна лікарям за надану допомогу. А добрим людям за підтримку. Бо грошей на лікування не має. Хворіти почала після того, як не стало сина. «Владик був мою єдиною надією, — каже жінка. — Дуже гарно вчився в школі. На відмінно закінчив училище цивільної авіації. Служив в армії. Спочатку строкову службу, а потім залишився на контрактну. Йому було лише 28 років, коли згасла його зіронька. Вірите, після того мені самій не хотілося жити. Уже сім років минуло, як його не стало, а рана на серці не гоїться. Тільки додалося ще більше фізичних болячок. Але лікуватися нема за

що. 675 гривень пенсії ледве вистачає на хліб і молоко та на те, щоб сплатити за квартиру і комунальні послуги. Вбили сина, а тепер добивають мене. Бо якби повернули гроші, то можна б хоч трохи підлікуватися. Але ж не платять. Ми й не віримо, що заплатять. Де він візьме гроші?»

Бухгалтерія не поспішає відраховувати збитки потерпілим

Тетяна Кушнір намагалася з'ясувати, чому не виконується рішення суду про відшкодування їй матеріальних і моральних збитків.

— Дуже непросто це робити, коли не маєш на руках виконавчого листа, — каже Тетяна Миколаївна. — Сім років добувався, щоб отримати його копію, де Верховний Суд присудив відшкодувати на мою користь за моральні й матеріальні збитки 86329,44 гривні, але так і не вдалося цього зробити.

У Староміському відділі державної виконавчої служби їй повідомили, що боржник вивіз з Вінницької установи з виконання покарань до виправної колонії у Сокирянах Чернівецької області. Туди ж направлені виконавчі листи про стягнення боргу. Але із Сокирянського районного управління юстиції написали, що виконавчий лист про стягнення боргу до районного відділу Державної виконавчої служби не надходив і на контролі не значиться. Щоправда, уточнили, такий лист є у виправній колонії.

Начальник Сокирянської виправної колонії підтвердив факт отримання виконавчого листа. Уточнив дату його надходження — 23 квітня 2007 року. Але утримання коштів за цим листом не проводиться. Як сказано у листі, «у зв'язку з низькою зарплатого боржника та першочерговими утриманнями коштів за харчування та речове майно».

Коли вбивці вийдуть на волю, з ними знову доведеться судитися

У Вінницькій організації «Батьки вбитих дітей» підготували звернення до керівництва держави, депутатів Верховної Ради. Сподіваються, що, можливо, вони відреагують на

нього після опублікування в газеті. З боєм у серці просять переглянути схему відшкодування коштів за вбитих дітей.

«У мирний час ми залишилися без своїх годувальників, — йдеться у зверненні. — Більшість з нас люди уже пенсійного або передпенсійного віку, яких позбавили надії на допомогу у старості від своїх синів і дочок, бо нелюди звели їх зі світу. Кожен з нас пережив велике горе. І тепер ще маємо випрошувати у вбивць свої гроші. Де ж справедливисть? Навіть коли вбивці вийдуть на волю, нам знову доведеться з ними судитися. Де вони візьмуть гроші? Якщо їх в тюрмах не примушують працювати, то хто це зробить на волі? Ім простіше буде те саме зробити з нами, що зробили з нашими дітьми, аніж виплачувати заборгованість».

Нехай держава визнає, що злочинці — це її люди, які навчалися і виховувалися в державних установах, такими їх виховали, то нехай візьме на себе відповідальність за їхні дії.

У зверненні вибудована схема витрат батьків убитих дітей, точніше кажучи, названо тих, кого вони утримують і хто наживається на їхньому горі. Першими названі ритуальні служби, яким сплачено з власної кишені за поховання вбитих дітей. Далі в переліку значаться медичні установи, адвокати, яких доводилося наймати на час судових слухань. Тут же — юристи, прокурори, податкова система, вбивці утримуються в тому числі за рахунок податків батьків, чийх дітей вони відправили на той світ.

У зверненні є ще одна схема під назвою «Хто захищає убивць?». Не секрет, що родичі злочинців правдами й неправдами шукають підхід до слідчих міліції й прокуратури, суддів місцевих, апеляційних і Верховного Суду. З хабарами не рахуються, бо ж ідеться про долю їхніх близьких людей. Не зацікавлена у наданні допомоги потерпілим і Державна виконавча служба. Наведений вище приклад з вінничанкою Тетяною Кушнір — яскраве підтвердження сказаному.

«Нехай державні чиновники не на словах, а на ділі доведуть, що вони справді захищають інтереси своїх згорьованих громадян і змінять схему відшкодування встановлених судами коштів», — йдеться у зверненні.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

І слово материнське зберегти

НАШОГО ЦВІТУ — ПО ВСЬОМУ СВІТУ

У вісімнадцятому столітті українці Галичини і Буковини потрапили до складу Австро–Угорської імперії. У двадцяті роки двадцятого століття тут осіла частина першої хвилі еміграції з України. Після сорок п'ятого року — частина другої хвилі. А нині в Австрію на заробітки прибувають сотні, а може, й тисячі співвітчизників. Про українців в Австрії журналіст «Голосу України» розмовляє з парохом віденської святоварваринської парафії греко–католицької церкви, отцем Тарасом Шагалою (на знімку).

— У Відні свого часу існувало чимало українських товариств. Зокрема, Українське академічне товариство «Січ». Це — перша народницька організація, утворена під час «Весни народів» студентами, котрі навчалися у Відні. У столиці Австрії виникла Організація українських націоналістів, яка також має велику історію. Окрім того, тут існували товариства «Родина», «Єдність», «Громада».

Шоправда, під час Другої світової війни німецькі війська, які окупували Австрію, заборонили всі національні товариства. Продовжувало існувати лише Українське братство святої великомучениці Варвари, бо воно було церковним і не мало політичного забарвлення.

Водночас зауважу: архіви товариства «Січ» пізніше конфіскували війська НКВС. Архіви становлять значний інтерес: членами товариства були українські письменники, науковці, громадські діячі. На засіданнях товариства вони виголошували свої доповіді, але які конкретно — достеменно не знаємо, бо невідомо, де знаходяться архіви.

У повоєнні роки першим відновило свою діяльність товариство «Буковина». Створили Спілку українських філателістів в Австрії. Вони через свою діяльність пропагували Україну: випускали конверти і марки з українськими мотивами, а також — присвячені подіям української історії.

Коли Україна здобула незалежність, виникло Австрійсько–українське товариство, яке багато зробило для розвитку двосторонніх відносин між нашими країнами.

— А чи передбачає австрійське законодавство захист національних меншин?

— В Австрії досить суворий закон про меншини. Щоб дістати цей статус, треба виконати ряд передумов. Громади, які отримали його, мають змогу використовувати на свої потреби кошти з державного бюджету. Австрія визнала національною меншиною хорватську громаду. Хорвати тут проживають понад триста років. Це — бургерландські хорвати, які втекли до Австрії ще у 17 столітті. Вони проживають компактно, селами. У школах обов'язково викладається їхня мова.

Є словенська меншина, яка знаходиться на кордоні. Багато прикордонних сіл мають свої права. Має статус меншини малярська громада. Бо вони також давно тут існують.

Нещодавно меншиною визнана циганська громада. Їх довго не хотіли визнавати. Але років 15 тому сталася низка злочинів: людина, яка не любила іноземців, надсилала листи з бомбами. Вона надіслала подібного листа циганській громаді, і одному відірвало чи то руку, чи то пальці. У газетах відбулася дискусія щодо того, чи існує в Австрії екстремізм. І циганська громада була визнана як меншина.

— А чому не існує української меншини?

— Для цього громада має довго існувати в Австрії. Ця передумова виконана: наша громада існує вже 225 років. Можна сказати: українці присутні у Відні з 1775 року. А в 1772 році українці Галичини і Буковини увійшли до Австро–

Угорської імперії: отже компактно проживали тут. Лише треба говорити про безперервність того існування. Це ми теж можемо довести. Але є те, що ми не можемо виконати, — потрібна значна кількість представників однієї національності. Точних величин, наскільки я знаю, закон не визначає. Скажано лише про те, що вона мусить бути велика. Років 30 тому під час переговорів, щоб визнати українців національною меншиною, мова йшла про майже п'ять

Один із засновників товариства «Буковина» Любомир Мельничук.

тисяч українців, які мали тут проживати і бути громадянами Австрії. На жаль, такої кількості не знайшлося.

— Чому?

— Можливо, в Австрії проживає і більше українців, але... Друга світова війна спричинила до того, що багато українців, скажімо так, поховалися зі страху, щоб їх не депортували. Бо до 1955 року в Австрії були радянські війська, і багатьох українців заарештували і відправили в Сибір. Вважалось: якщо — українець, значить, громадянин Радянського Союзу. Якщо тут живе, значить, не брав участі у військових діях, фактично — дезертир. Інших звинуватили в націоналізмі. Відтак значна кількість наших земляків з остраху за своє майбутнє перестала себе декларувати українцями.

Відень був центром, через який проходив еміграційний рух з України після Другої світової війни, — біженці йшли через Австрію. Тут було більше 100 церков, в яких служилася візантійська літургія. Існували великі табори, де приймали біженців, але більшість людей пізніше емігрували в Америку, Канаду, інші країни.

Так, в Австрії існують залишки старої еміграції — їх небагато. Це — друге, більше третє покоління, яке вже не знає мови. Вони пов'язані з Україною тим, що приходять до нас у церкву. Але дехто вже не приходить. І говорити про стару еміграцію як таку досить складно. Ми більше працюємо з новими емігрантами. В Австрії є велика кількість українців, які тут проживають, працюють, якими фактично ніхто не займається. І вони мусять самоорганізовуватись. Ними опікується церква.

Наведу приклад: відкрили українську школу, куди діти можуть ходити і вчити україн–

ську мову. Школа має чотири класи і вісімдесят дітей. Вони раз на тиждень вивчають основи мови, культури, релігійної приналежності, учаться читати, писати. На жаль, підтримки з України отримати не вдалося. Хоча, наскільки я знаю, існує програма державної підтримки національних шкіл за кордоном.

Час від часу з України присилають підручники, час від часу отримуємо книжки. Ми зараз плануємо відкрити бібліотеку, щоб людина могла прийти почитати українські книжки. Вдалося також отримати приміщення. Хочеться, щоб у бібліотеці були українські газети. Принаймні тижневики, з яких люди могли довідатися, що відбувається дома.

— Скажіть, яка роль церкви у житті земляків? Серед українців є православні, є греко–католики, католики, представники інших віросповідань. Є ще церкви подібні до вашої?

— Наша парафія — найстаріша поза межами України. У 1775 році тут було відкрито греко–католицьку семінарію, а в 1784 році — створено парафію. Парафія підпорядковується Ватикану. Вона має філії в інших містах: іздимо у Грац, Клагенсбург, Лінц. Є українська церква у Зальцбургу. Український священник періодично проводить богослужіння в Інсбруку.

Серед парафіян — чимало місцевих австрійців, римо–католиків, яким подобається східне богослужіння. Воно їм ближче до душі, ближче до серця, вони відчувають більшу пов'язаність з Богом, коли чують наші молитви. Є й православні, які ходять до нашої церкви, — українці з Волини, з Хмельницької області, кияни.

У Відні, крім нашої парафії, існує парафія Російської православної церкви. Українці, які перебувають у Відні, йдуть або до Російської православної церкви, або до Української греко–католицької церкви. На їхній вибір я намагаюся не впливати, щоб ніхто не дорікнув, що я переманюю до католицької церкви православляних.

Протягом багатьох років за кордонами України, крім церковних структур, інших, організованих, постійних, українських структур не існувало. Тому церква у Відні перейняла на себе невластив їй функції. Доки не було Української держави, українського посольства, тут відбувалося досить багато заходів і політичних, які настоятелі цієї церкви мусили якимось чином пояснювати. На моє щастя, цим зараз займається українське посольство.

Організовувати українську школу — також невластива функція церкви. Але, якщо цим ніхто не займається, то сприймаю це — як завдання церкви: донести дітям не тільки слово Боже, але й слово материнське.

Церква, не бажаючи того, стає центром, де можна зібратися і поговорити про події в Україні, поговорити між собою, знайти роботу, помешкання тощо. Тобто церква — центр, куди люди приходять не лише з релігійних мотивів, але й інших — соціальних, політичних.

Багато людей, які останнім часом виїжджають з України, виїжджають не тому, що вони цього дуже хочуть, а тому, що є необхідність. Кожен з них хоче чи хату побудувати, чи дітей вивчити — на все потрібні кошти. Вони йдуть на заробітки з тяжким серцем. Перебуваючи тут, вони не можуть включитися в нове суспільство, часто гостро відчувають страх, розрив з родиною. І за таких обставин ці люди мають внутрішню душевну потребу прийти до церкви помолитися і відчуття, що вони — не самотні у цьому світі, що є Вища сила, яка їх підтримує. Духовне єднання українців, посилення в них відчуття, що вони шановані люди, — таке завдання нашої громади. Щоб вони зберегли в собі почуття людської гідності і відчуття пов'язаності з Богом.

Володимир КОРОЛЮК.

Київ — Відень — Київ.

Фото автора.

СПІВРОБІТНИЦТВО

Будь-яка економіка потребує політичної тиші

У цьому домі завжди багато гостей. До нього приходять люди із проблемами, а йдуть із надією: він вважає своїм обов'язком допомогти й захистити кожного співвітчизника. Господар — Мамедов Фіруддін Анвар огли, старійшина азербайджанської діаспори в Україні, президент Всеукраїнської організації «Азербайджанський громадсько–культурний центр імені Нізамі Гянджеві». Зважаючи на його заслуги перед азербайджанським народом, діаспора в Україні доручила Мамедову Фіруддіну Анвар огли офіційно клопотатися перед Мелімеджисом про присвоєння Президенту Азербайджану Ляхаму Алієву звання Герой Азербайджану.

— Фіруддін Анварович, успіхи Азербайджану прямо пов'язують із діяльністю президентської династії Алієвих. Ви були особисто знайомі з Гейдаром Алієвим, яка його роль в історії азербайджанської держави?

— Я хочу сказати, що особистість цієї людини важко переоцінити. Після розпаду Радянського Союзу Азербайджан переживав дуже тяжкі часи. Країна була охоплена пожежею народних заворушень, азербайджанці вели війну за цілісність країни. Були серйозні побоювання, чи вдасться зберегти державність взагалі.

На хвилі подій дев'яностих років до влади приходили різні люди. Я не говорив про їхні помилки та досягнення. Скажу лише, що вирішальну роль у ті роки зіграв Гейдар Алієв, який зумів згуртувати націю й організувати державну владу. Люди йому повірили й не помилилися. Він воістину засновник сучасного Азербайджану.

— Азербайджан без Гейдара Алієвича вже сьомий рік...

— Бачите, мудрість політика, державного діяча полягає в тому, щоб забезпечити наступність влади. Азербайджанський народ із цим завданням упорався на відмінно. Під час всенародних виборів він проголосував за Ляхаму Алієва, який проводить політику процвітання Азербайджану в нових умовах. Він перейняв кращі якості державного діяча у свого батька й упевнено продовжує його курс. Президент Ляхам Алієв послідовно обстоює інтереси азербайджанського народу, вибудовує добросусідські відносини з навколишніми державами, налагоджує співробітництво із провідними країнами світу. Нас поважають, з нами рахуються і в Європі, і в Америці, і в Росії. Незважаючи на економічну кризу, що вразила весь цивілізований світ, успіхи Азербайджану дивують. Темпи економічного зростання становлять 30 відсотків — це про щось говорять

— Як ви оцінюєте нинішні азербайджано–українські відносини?

— З обранням Президента Віктора Януковича вони отримали новий імпульс. Я впевнений, що вже найближчим часом ми станемо свідками україно–азербайджанських ініціатив, які дадуть можливість зміцнити наше економічне співробітництво. Я хотів би зазначити одну важливу річ: економіка любить політичну тишу. Коли ми говоримо про великі господарські проекти, ми не повинні надавати їм політичного забарвлення. Гадаю, саме в цьому була помилка колишнього українського керівництва. Коли, приміром, створювався ГУАМ, то йшлося насамперед про регіональне економічне співробітництво. Участь у цій міжнародній організації Азербайджану є мало не вирішальною, адже ідея ґрунтувалася на прокачуванні каспійської нафти до України та до Європи. Але політики узяти гору й спробували висунути на перший план політичні інтереси. Дехто в Україні намагався перетворити ГУАМ на альтернативну Росії організацію. Але Росія — велика країна, російський народ завжди був добрим сусідом і другом й азербайджанського, й українського народу, наша сила в тому, щоб не протиставляти себе один одному, а спільно розв'язувати загальні проблеми, приходити на допомогу один одному.

Дружні відносини наших країн особливо зміцнилися за часів президентів Гейдара Алієва та Леоніда Кучми. Справжнім проривом став візит азербайджанського лідера до Києва. Сьогодні триває підготовка до зустрічі на вищому рівні президентів Віктора Януковича та Ляхаму Алієва.

Нині ситуація інша, азербайджанці завжди готові простягнути руку дружби. Думаю, ідея економічного співробітництва у рамках ГУАМ отримає своє гідне продовження вже найближчим часом.

— Фіруддін Анварович, як сьогодні живуть прості азербайджанці?

— З вірою та надією на свої власні сили, на мудре керівництво уряду країни. Я завжди кажу на правах старійшини азербайджанської громади в Україні: у нас дві батьківщини — там, на Кавказі, звідки наші джерела, і тут, де ми опинилися з волі долі. Тож ми повинні бути вдвічі щасливіші. До речі, діаспора азербайджанців в Україні — одна з найпредставницьких у світі: нас 500 тисяч громадян України.

Ми вдячні Президенту Алієву за його державну діяльність. Нам потрібна насамперед моральна підтримка, впевненість у тому, що за історичні батьківщини про нас не забувають. Зі свого боку, ми робимо все, щоб підтримувати гідний імідж азербайджанця в будь-якому куточку світу, хоч би куди закинула його доля.

Інтерв'ю від Степан РОМАНЮК.

В Австрії досить суворий закон про меншини

Чи легко бути автором в Україні?

Населення нашої країни практично на сто відсотків становлять автори. У пропорції фіфті–фіфті: половина з них це генії (за творчою потенцією), інша половина — гетьмани. Цим і пояснюються проблеми зі створенням масової культури в Україні: зазвичай її творить плебс, як то й було із правічним фольклором. А плебс у нас вивітрився капітально — вдень з вогнем... Ми нація, де є еліта (швидше «еліта») і немає народу.

До чого це я? А до того, що намагаюся знайти пояснення тому, що у нашій країні далеко не завжди платять авторські винагороди. Йдеться не про той гонорар, який я, автор, отримую за першу публікацію, за прийнятий до виробництва кіносценарій чи поставлений мною, режисером, фільм. З цим більш-менш добре, якщо зняти питання про розміри таких виплат (передусім у сфері, що фінансується з державної кишені). А от коли ми звернемося до практики виплат роялті, тут зовсім інша картина.

Роялті — це такий самий авторський гонорар, який сплачується за кожне повторне оприлюднення, показ, трансляцію твору. Ви покажете мій фільм по своєму телеканалу й відтак мусите сплатити певний процент носіям авторського права. Коли йдеться про аудіовізуальний твір, то згідно з Законом України «Про авторські і суміжні права» (прийнятий Верховною Радою ще 1994 року) носіями таких прав є автор сценарію, режисер-постановник, оператор-постановник, художник-постановник і композитор. Значачу, що подібний реєстр не є поширеним. Навіть у наших сусідів, росіян, у ньому немає художника і оператора. Підхід зрозумілий — автором вважається той, чий продукт може існувати поза основним «тілом» аудіовізуального твору. У сценариста — текст сценарію, у композитора — музика, у режисера — сам фільм як такий. Одначе у нас вирішили піти ліберальнішим шляхом і відтак оператор і художник є повноцінними авторами.

Ще одне. Україна пішла європейським

шляхом. Бо, скажімо, у США автору сплачується гонорар, а далі вже майнові права належать продюсеру. Наше законодавство зобов'язує всіх, хто використовує твір, сплачувати те саме роялті. Навіть по смерті автора — впродовж 70 років його нащадки мають на те право.

Та, як відомо, в Україні закон не є догмою. Причина вказана на початку статті — у нас авторами є всі. Отож закон інтерпретується, повертається як відоме всім дишло — аби на власний добробут вийшло. Не дивно, що практично ніхто із наших великих телеканалів авторських винагород за показ фільмів не сплачує. Чому? А тому... Бо дорого, знаєте. Платять невеличкі кабельні канали — бо там невеликі суми. А коли мільйони...

Що робити? Напевно, що йдеться вже не стільки про законодавчі норми (хоча й вони потребують удосконалення), скільки про виконавчу владу. Від неї залежить, будуть наші громадяни дотримуватися закону, чи ні. Скажімо, простий хід — надати Національній раді з питань телебачення і радіомовлення право призупиняти чи анулювати ліцензії за порушення законодавства щодо авторського права. Така «дрібничка», а помогло би. За однієї умови — що подібна норма буде прикладатися до всіх каналів однаковою мірою, без урахування ваги боса, що стоїть за телеканалом.

Що стосується кінотеатральної мережі — тут ситуація куди простіша: за мало не повної відсутності національного продукту на екранах (практично всі державні кіностудії стоять без діла; хіба що телевізійне «мило» потроху прокручують як суто комерційні проекти). Хоча законодавством передбачено тридцятипроцентну квоту для українських фільмів. Приклад своєрідності

державної політики у сфері культури. Вона є суто декларативною. Третина стрічок у прокаті має бути українського походження, а фінансування відомо яке (минулого року аж п'ять мільйонів гривень із бюджету). І — донедавна жодних кроків щодо законодавчої підтримки кіновиробництва та поширення фільмів. Нині ситуація міняється — після прийняття змін та доповнень до Закону України «Про кінематографію» і низки інших, які передбачають і пільгове оподаткування, і накопичення коштів на спеціальному рахунку, на кшталт Франції і ряду інших країн, де існує така практика: з кожного проданого квитка брати певний відсоток до фонду для фінансування національних програм розвитку екранної культури.

До речі, йдеться не тільки про фільмовиробництво і поширення стрічок, а й розвиток національної кіноіндустрії як такої (на сьогодні, скажімо, ми ще не маємо змоги замовляти тираж копій в Україні; є сподівання, що до кінця року така можливість з'явиться — із введенням комплексу з обробки плівки та тиражування в Національному центрі Олександра Довженка). А ще — розвиток медіаосвіти: рівень обізнаності із світом медіа (передусім кіно) наших школярів і студентів, попри всі позірні можливості, є просто катастрофічним. Останнє є міною вповільненої дії на майбутнє: малограмотні, малокультурні юнаки і дівчата унеможливають повноцінність екранної культури вже завтра.

Одначе авторські винагороди за показ фільмів у прокаті належить сплачувати не тільки українським авторам, а й зарубіжним. На сьогодні це теж проблема. Вирішувати її належить організації з колективного управління правами. Згідно з законом «Про авторське право і суміжні права», це «організація, що управляє на колективній основі майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав і не має на меті одержання прибутку» (стаття 1). У сфері аудіовізуальних мистецтв нині це новостворена організація «Сінема», перед якою постає складне завдання — вписатися не тільки в законодавче поле України, а й вирішити проблеми щодо стосунків із носіями авторських прав за кордоном.

Чимало проблем у діяльності регіональних засобів аудіовізуального мовлення, передусім телеканалів. Останні зайняті голов-

ним чином ретрансляцією програм і фільмів центральних каналів та продукції зарубіжних країн. У закупівлі таких програм, настільки я знаю, немає ніякого порядку. Спроба його навести з боку Державної служби кінематографії закінчилась невдачею — власники регіональних каналів горять про те, що підзвітні тільки Національній раді з питань телебачення і радіомовлення. А чи забезпечує остання саме національний інтерес — велике питання, на яке хотілося б отримати відповідь. У ході украй бажаного спільного засідання чи слухань членів тієї ж Ради, керівництва Мінкультури і туризму, Державної служби кінематографії, усіх зацікавлених сторін. Бо ж основне — це створити умови для творчості, для продукування власних програм авторами, що живуть у регіонах. Прокламований нинішньою владою курс на розвиток регіонів мусить наповнюватися конкретними кроками задля підтримки власного виробництва. Інакше — перспектива лишатися глухою провінцією, що тільки копіює зразки «столичної» творчості, а чи й просто «крутіть» зразки тієї творчості, не надто заморочуючись проблемами виплати тих самих авторських винагород. Загальнонаціональні органи управління повинні всерйоз взятися за розв'язання проблем медіакультури, мета якої — ліквідація культурної провінції як такої.

Досвід, між іншим, є. Наші сусіди, поляки, зробили чимало кроків, аби розблукувати проблеми і з дотриманням законодавства щодо авторських прав, і з розвитком місцевого телебачення і радіо... Основний принцип — децентралізація культурного життя. Щоби не мало значення, де ти живеш і працюєш: у Києві, Харкові, Чернівці чи Дрогобичі. І автор — це той, хто, окрім іншого, отримує за власну творчість справедливу винагороду. Принципи нарахування й отримання якої мусять бути абсолютно прозорими і зрозумілими всім.

Я назвав тільки частину проблем, які не просто тривожать, а суттєвим чином гальмують прогрес у сфері культури, дотримання прав громадянина (він же автор). Хотілося б почути й інші думки та пропозиції.

Сергій ТРИМБАЧ,
голова Національної спілки
кінематографістів України.

Фото Юрія ІЛЛЕНКА (Укрінформ).

Новітні медичні технології діагностики та лікування

У цьому році на здобуття Державної премії України у галузі науки і техніки висунуто чимало цікавих та оригінальних наукових праць. Зокрема, у медичному напрямку висунуто цикл праць «Новітні медичні технології діагностики та лікування постраждалих із множинними, поєднаними та поліструктурними пошкодженнями». Цикл робіт, що зазначено, викликав неабиякий інтерес наукової спільноти та громадськості, що є цілком зрозумілим, зважаючи на велику актуальність проблеми та беручи до уваги те, що досягнення українських науковців у цьому напрямку медичної науки широко відомі у світі та неодноразово були застосовані під час надання медичної допомоги постраждалим внаслідок природних катастроф (землетруси у Туреччині, Індії, Ірані, Пакистані, повені у Східній Європі). Тому ми вирішили з'ясувати, які саме технології надання медичної допомоги постраждалим з пошкодженнями дали змогу сягнути вітчизняним вченим результатів світового (а за деякими питаннями й вище світових) результатів. Наші співрозмовники — заступник директора Інституту травматології та ортопедії Національної академії медичних наук, доктор медичних наук, професор **Сергій Семенович Страфун** і заступник директора Українського науково-практичного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України, доктор медичних наук, професор **Сергій Омелянович Гур'єв**.

— **Що таке множинні, поєднані та поліструктурні пошкодження?**

С. С. — Множинні пошкодження — це пошкодження двох або декількох органів та структур, наприклад, переломи декількох кісток, поєднані пошкодження — це пошкодження двох та більше систем організму, наприклад: струс головного мозку та перелом стегнової кістки. Поліструктурні пошкодження — це пошкодження різних систем у межах одного анатомічного утворення, наприклад — перелом плечової кістки з пошкодженням судин та нервів.

— **У чому полягає соціальна та медична актуальність цієї проблеми?**

С. Г. — Травматизація населення на даний час є важливою соціальною та економічною проблемою для усіх розвинутих країн світу, що є проявом підвищення травмонебезпечності довкілля внаслідок як технічного прогресу, так і виникнення надзвичайних ситуацій природного

характеру. За даними ВООЗ та звітів фахових медичних асоціацій з питань травм, протягом останніх десятиліть значно зменшилася структура пошкоджень людини, що визначено насамперед зростанням абсолютної кількості та питомої ваги множинних, полісистемних та поліструктурних пошкоджень. Водночас рівень ефективності та адекватності надання медичної допомоги постраждалим із вищезазначеними пошкодженнями не є задовільним майже у всьому світі. Особливо несприятлива ситуація склалася у нових незалежних державах, зокрема, в Україні, де смертність та летальність внаслідок множинних, полісистемних та поліструктурних пошкоджень у 2—4 рази перевищує показник країн Європейського Союзу та США. За умов відносної стабілізації показників травматизації населення смертність внаслідок травм посідає третє місце серед причин смертності та інвалідиза-

ції населення України, а у найбільш працездатному та життєактивному віці 20—60 років — перше. Проведені нами клініко-епідеміологічні та клініко-організаційні дослідження довели, що смертність внаслідок множинних, полісистемних та поліструктурних пошкоджень визначає 85—90% смертності внаслідок травм та 55—60% інвалідизації, що завдає соціально-економічних збитків державі щонайменше 8,5 млрд. грн. на рік.

— **Чому це сталося та які є шляхи вирішення такої важливої медико-соціальної проблеми?**

С. Г. — Проведений аналіз ситуації довів, що вищезазначені негативні факти обумовлені двома групами причинних чинників: поперше, недостатньою розробленістю та впровадженням сучасних методів та технологій надання медичної допомоги постраждалим з множинними, полісистемними та поліструктурними пошкодженнями, по-друге, майже повною відсутністю клініко-організаційних форм реалізації зазначених методів та технологій у вітчизняній охороні здоров'я. В результаті вивчення проблеми ми дійшли висновку, що її розв'язання полягає у забезпеченні комплексного підходу, котрий передбачає розробку та застосування сучасних методів та технологій лікування постраждалих та визначення їх місця у сучасній стандартизованій системі надання медичної допомоги, що забезпечить високий рівень ефективності та адекватності їх реалізації. Було визначено, що у постраждалих з множинними, полісистемними та поліструктурними пошкодженнями найбільш складними в медико-технологічному аспекті є пошкодження опорно-рухової та сечостатевої систем та у клініко-організаційному — забезпечення адекватності за рівнем, обсягом та часом реалізації медичних технологій і методів діагностики та лікування.

— **Які нові технології діагностики та лікування постраждалих з такими тяжкими пошкодженнями розроблені українськими вченими та чому вони знайшли таке визнання у світі?**

С. Г. — У результаті проведених досліджень створено стандартизовану систему лікування постраждалих з поєднаними та поліструктурними пошкодженнями, розроблено та захищено патентами десятки способів лікування поєднаних травм тазу, сечостатевої системи, поліструктурних травм кінцівок. Відомо, що при переломах тазу та одночасних пошкодженнях внутрішніх органів смертність є однією з найвищих та сягає 80%, це пов'язано як з тяжкістю травми (наприклад, крововтрата при таких переломах буває до 4 літрів), так і з відсутністю до впровадження результатів наших розробок, простих, малоінвазивних та ефективних способів лікування таких травм.

Якщо на першому етапі стоїть основне завдання — врятувати життя людини, то у подальшому постає друге актуальне питання — відновлення функцій пошкодженого органу. В зв'язку з чим нами розроблено та впроваджено цілу низку складних мікрохірургічних операцій з пересадки комплексів васкуляризованих тканин, завдяки чому стало можливим пересаджувати пальці зі стопи на кисть при їх необоротній втраті, пересаджувати м'язи та замішувати значні (більше 20—25 см дефекти шкіри та кістки).

Таким чином, розроблено принципово нові методи та технології діагностики та лікування найбільш вагомими та значимими множинних, поєднаних та поліструктурних пошкоджень.

— **А в чому полягає особливості застосування таких новітніх технологій саме в Україні?**

С. Г. — Всесвітня організація охорони здоров'я визначила, що будь-яка система надання медичної допомоги хворим та постраждалим повинна ґрунтуватися на фундаментальних клініко-епідеміологічних дослідженнях, враховувати особливості національної системи охорони здоров'я, соціально-економічні фактори тощо. З нашої точки зору, саме відсутність таких досліджень в Україні була однією з основних причин відсутності ефективної системи ліку-

вання постраждалих з пошкодженнями.

Нашим творчим колективом було вивчено клініко-епідеміологічні, клініко-нозологічні, клініко-анатомічні характеристики множинних, поєднаних та поліструктурних пошкоджень, визначено їх вплив на перебіг травматичного процесу у постраждалих, що дозволило включити зазначені методи та технології до стандартизованої системи надання медичної допомоги постраждалим і розв'язати проблему у комплексному клінічному, технологічному та організаційному аспектах.

— **Які результати цієї наукової роботи?**

С. Г. — Завдяки створенню та впровадженню нових технологій та методів лікування постраждалих відповідно до клініко-організаційних принципів та схем їх реалізації вдалося знизити летальність на 19%, обсяг ускладнень травматичного процесу на 27%, прогнозовану інвалідність — на 38%.

— **Дякую за дуже професійні і цікаві відповіді та бажаю успіхів у вашій роботі на користь людям.**

Вищевикладену інформацію ми попросили прокоментувати президента Асоціації травматологів-ортопедів України, заслуженого діяча науки та техніки України, лауреата Державної премії України, доктора медичних наук, професора Миколу Олексійовича Коржя.

М. К. — Лікування постраждалих з множинною, поєднаною та поліструктурною травмою є найскладнішою проблемою сучасної травматології та ортопедії. Таку проблему, яка має міждисциплінарний характер, можна вирішити тільки акумулювавши зусилля лікарів багатьох спеціальностей. Так, у цій роботі об'єднані зусилля ортопедів-матологів, хірургів, урологів та мікрохірургів дали змогу розробити комплекс високотехнологічних малоінвазивних операцій, що знайшли своє місце у цілісній стандартизованій клініко-організаційній системі. Я радий, що така робота відбулася, і результати цієї роботи працюватимуть на благо народу України.

Годі бездумно витрачати гроші!

Я ТАК ДУМАЮ

Прочитав статтю «Життя без друга» Ірини Козак у «Голосі України» від 20 квітня 2010 року. Замислився. Хто ж забороняє, хочу запитати, мати друга-собаку вдома або у дворі? Тільки потрібно пам'ятати, що хазяїн зобов'язаний нести моральну й адміністративну відповідальність за долю тварини, а не викидати її на вулицю, намагаючись перекласти свої обов'язки на державу й на плечі трудового народу.

Я вважаю, що бродячий собака — вже не друг, а хижа небезпечна тварина. По радіо й телебаченню часто чую, що жертвами бездомних псів ста-

ють не тільки дорослі, а й діти. Багато хто вважає, що знищення бродячих собак є негуманним, і пропонує відкривати для них розплідники, стерилі-

зувати і знову їх випускати, витрачаючи величезні кошти на утримання тварин і медичний догляд за ними. По телебаченню показали розплідник на півтори тисяч собак, де на кожного «постояльця» виділяється по 6 гривень у добу. У Тернополі, чув, збираються відкрити собачий розплідник і виділяють на це 2 млн. гривень...

А хто, питаю я вас, виявить гуманізм стосовно безпритульних дітей, хворих, бездомних людей? Сьогодні в Україні багато лікувальних установ, особливо в глибинці, через безгрошів'я не можуть надати навіть першу медичну допомогу. У країні розгул епідемії туберкульозу, ми маємо лідерство у світі за поширенням

СНІДу, процвітають наркоманія, алкоголізм, у держави бракує грошей на утримання тубдиспансерів, санаторіїв, на лікування важких хвороб. Нерегулярні профілактичні щеплення проти інфекційних захворювань, немає коштів для придбання вакцини. Смертність у країні перевищує народжуваність. Профілактичну медицину зведено нанівець, а колись вона була нашою гордістю.

Зате ми «гуманні» із тваринами й відкриваємо собачі розплідники, виділяючи на це величезні суми...

В. ЧАН,
ветеран Великої
Вітчизняної війни.

Вінниця.

ПРОПОНУЮ

Козакам — козацьку справу

Шановна редакціє! Якось прочитала статтю в «Голосі України» за 13.02.09 р. про спадок наших предків. Йшлося про 1,5 трильйона доларів, до яких Україна отримає доступ, коли стане сильною і матиме козацтво, очолюване гетьманом. Нам дуже бракує цього спадку. Але і без цих грошей козаки можуть чимало зробити для захисту самостійної держави.

Гетьман — це полководець. Я вважаю, що нинішні козаки всі сили першочергово повинні спрямувати на захист наших кордонів і допомогти прикордонним військам. Кордони треба обладнати так, щоб і миша не прошигнула. Великі справи українці звикли вирішувати, зібравшись на толоку. Вважаю, і прикордонні проблеми із затриманням контрабанди та незаконних мігрантів можемо вирішити за допомогою козацьких формувань. Варто було б козаків навчити митної справи. Хоча вони повинні захищати українців і на кордоні, і в середині країни. Хіба не цього хотіли наші предки, залишаючи нащадкам спадок?

А чим сьогодні переймаються наші козаки? Суцільні церемонії — посвячення, козацькі заборони. То дерева садять, то дітям дозволя організують. Все це — потрібні справи. Але не в цьому головне покликання козаків. Їхнє призначення — країну і українців боронити. Отже, козаки повинні постійно опановувати бойове мистецтво і нове озброєння. Вони мусять бути добре підготовленими солдатами запасу...

Тож давайте, козаки, згуртовуйтесь, обирайте гетьмана — справжнього полководця. Хай українці відчують, що вони захищені!..

Людмила НАДІЄВА.

Одеса.

РЯДКИ З ЛИСТА

Думки мої пекучі...

Тяжко усвідомлювати, що ми дійшли до межі катастрофічної деградації українського суспільства. У нас стало все продажним — мораль, совість, честь.

А ще боляче, що ми остаточно калічимо наших людей зневірою в добро, справедливість, у можливість побудувати свою благополучну сучасну державу.

Борис ПОГОРІЛИЙ.

Кривий Ріг
Дніпропетровської області.

ФОТОСПОГАД

Карпоківська конюшня

Її вже давно нема. А колись у стрісі цієї колгоспної конюшні взимку теплими грудочками ховалися горобці від лютих морозів. І я тут колись підростав, біля гороб'ят та маленьких лошат.

Олекса ВАЩЕНКО, журналіст.

Карпоки
Козелецького району
Чернігівської області.

ПОКОЛІННЯ НА КОЛІНАХ

Копійчана дяка за жертовну працю

Покоління 1945–50-х років прийшло у світ у роки повоєнного голоду і розрухи. Ми відчули на собі складнощі того часу і все ж намагалися стати порядними людьми, гарними фахівцями, щоб нашим батькам не було соромно за нас: відбудовували державу. Сім'я, діти лишалися на другому плані, а на першому — праця на благо Батьківщини. Ми працювали на ідею отримували дуже маленьку зарплатню. У багатьох з нас стаж — 40, а то й більше років, виходимо на пенсію з «букетами» хвороб. Наші чоловіки почасти не доживають до пенсії, а жінки уже такі вироблені, що ледь животіють. Невже нам так і працювати до скону? Адже мізерної пенсії на прожиття не вистачає...

Рівень цивілізованості будь-якої країни визначається ставленням до дітей та людей похилого віку. Звичайно, піднімати рівень життя необхідно для усього народу. Але нам, дітям повоєнних років, образливо, що працівників з 30—40-річним стажем прирівняли до тих, хто пропрацював лише декілька років для отримання пенсії за віком. Серед найбільш постраждалих — працівники медицини, освіти та культури. Саме вони у списку найбільш важливих і перебувають зараз на межі виживання. Їх чималий трудовий стаж сьогодні оцінено пенсійними копійками. Нам кажуть — років через десять стане легше. А скільки пенсіонерів, що народилися після війни, доживуть до того часу? І коли вони отримають заслужений додаток до пенсій за свою жертвовну працю?

...Я люблю Україну і не проміняла б її ні на яку іншу державу, бо тут народилося і виросло не одне покоління моїх пращурів, чийм прізвиськом я пишаюся і намагаюся у всьому бути гідною їх. Але ж і можновладці мають нас поважати і забезпечити гідну старість повоєнному поколінню. Чи це покоління має стояти на колінах?

Людмила ШЕВЧЕНКО, ветеран праці.

Донецьк.

РАЦПРОПОЗИЦІЯ ЗАКОНОТВОРЦЯМ

Зелене світло — винаходам!

Вибухи газу в житлових будинках, на жаль, — не надто рідкісне явище для України. Внаслідок цього гинуть люди, руйнується житло, втрачається майно.

Я 16 років працював над розробкою надійного запобіжного клапана для газових мереж. Отримав навіть патент від Патентного відомства України. Мій винахід можна було б застосувати в енергоатомній, хіміч-

ній промисловості та інших галузях економіки, де використовуються ємності під тиском. Але на винаходи у нас немає попиту. І не буде, доки народні обранці не приймуть відповідні закони, які стимулюватимуть впровадження новітніх технологій у повсякденні.

Олександр ВЛАСЕНКО.

Тернопіль.

ДО 65-РІЧЧЯ ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ

Пам'ять онуків

Мого діда — Івана Білоуса — вже немає серед живих. Про нього мені багато розповідала моя мама, Олександра Іванівна Савченко (Білоус).

Дід був відомою людиною в П'ятихатському районі на Дніпропетровщині. З перших днів колективізації, тобто з 1928 року, працював головою колгоспу «Жовтнева перемога», а потім його направили у колгосп ім. Тельмана, працював також директором Ерастівського пункту заготзерна, де й застала його війна. У вересні 1941-го він очолив партизанський загін. А його родину — дружину Ксенію й чотирьох дочок — відправили в евакуацію.

Дід тим часом зайнявся підбором кадрів для партизанського загону. Правою рукою його став Іван Писаренко. Коли П'ятихатський район був окупований, тут і почали діяти партизани. Але без зрадників не обійшлося. Один раз партизанський загін був оточений, діда разом з Іваном Писаренком схопили поліцейські й доставили в сільську комендатуру. Їх по-звір'ячому катували, били, кололи ножами, вирізали на спині зірки, пальці рук ламали. Через тиждень змучених і закривавлених партизанів вивезли за село, наказали їм рити для себе яму, а потім розстріляли...

Про загибель діда родина дізналася лише навесні 44-го. Повернувшись у рідний край, ми знайшли могилку, де поховано діда та його однополчанина. У 1951 році їм поставили пам'ятник, а в 70-х роках прах партизанів перепоховали у Братській могилі.

Щорічно діти й онуки, а тепер і правнуки відвідують могилу свого славного діда. Пам'ятаю, як важко було в 2005 році побачити, що металеві плити з написами сотень загиблих радянських солдатів і партизанів були по-варварськи вирвані...

Ми у величезному боргу перед загиблими в тій війні. Вони воювали за те, щоб ми жили в щасливо...

Микола САВЧЕНКО.

Новоселівка
Новомосковського району
Дніпропетровської області.

Листи читала Ірина ШАТРОВА

ЗАПИТАННЯ ВОВОЧКИ

Платитимемо за пропуски занять?

У ЗМІ з'явилося повідомлення про те, що Міністерство освіти і науки готує проект закону України «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту», в якому нібито унормовується питання щодо пропусків занять студентами та встановлення за це плати, а також щодо скорочення бюджетних місць на окремі спеціальності. Чи так це, зокрема, запитує Сергій О-ко із Білої Церкви.

Прес-служба МОН повідомляє, що це не відповідає дійсності.

Міністерство справді готує проект зазначеного закону, розміщеного на сайті МОН.

Ним передбачено запровадження прийнятої в Європі трирівневої (трициклової) системи підготовки кадрів з вищою освітою за освітньо-професійними програмами бакалавра, магістра та освітньо-науковою програмою доктора філософії, нове визначення змісту, стандартів освіти та їх складових.

Проектом закону не закріплюються норми, пов'язані з такими питаннями, як пропуски занять або скорочення бюджетних місць на окремі спеціальності, оскільки вони не є предметом законодавчого регулювання.

Надання будь-яких платних послуг регламентується Постановою Кабінету Міністрів України від 20 січня 1997 року № 38 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами», яка не передбачає плати за відпрацювання студентами пропущених занять.

Таку плату встановлено пунктом 4 розділу III Постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1138 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних закладах охорони здоров'я та вищих медичних закладах освіти», який поширюється на студентів державних вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти, які пропустили заняття без поважних причин, повідомляє прес-служба МОН.

ПІДВОРІТТЯ

Горе дітям від батьків

У регіоні за різні порушення затримано 148 неповнолітніх. Виявлено 22 дитини, які перебували без догляду, 7 — направлено до медичних закладів, 8 — до притулків для дітей. Більш як п'ять тисяч дорослих притягнуто до адміністративної відповідальності.

До проведення заходів долучалися працівники всіх підрозділів, а також представники громадських формувань. Під час відпрацювань міліціонери знаходили і повертали додому «дітей-втікачів». Міліціонери виявляли батьків, котрі нехтують батьківськими обов'язками, перевірили близько 400 розважальних закладів та 500 неповнолітніх, які перебувають на обліку. Не залишилися поза увагою і комп'ютерні клуби.

Виявлено та задокументовано випадки втягування у пияцтво неповнолітніх дорослими.

Анна МАСЕЛЬСКАС.
Полтавська область.

Кабінет здорової нації

Новий погляд на уроки фізкультури: дбати про те, як запобігти появі горбатого покоління

ДОСВІД

Малорухливість школярів має невтішні наслідки — зростає горbate покоління. За даними Державного інституту розвитку сім'ї та молоді, третина учнів майже весь вільний час проводять за комп'ютером або щодня понад чотири години сидять перед телевізором. У вихідні до «ящиків» «прилипає» понад 70 відсотків дітей.

Як їх розворушити? Нечисленні уроки фізкультури учнями часто ігноруються. Тим часом спина багатьох потребує серйозної лікувальної корекції.

На жаль, чимало батьків цього навіть не помічають. Одна матуся звернула увагу на сутулість доньки в сім років, коли явно видно було сколіотичну осанку. Що робити? «Більше рухатися, накачайте м'язи спи-

несболи, гантелі, масажери для стоп, спортивні палички, велотренажер та дошка Євмінова. Директор школи Тетяна Волга подбала про приміщення.

Зважаючи на кількість охочих займатися, Сергій Кухарський вирішив переобладнати напівпідвальну прибудову ЗОШ на спортивний комплекс. Приміщення дає змогу розмістити тренажери для старшок-

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

В одному з інтерв'ю президент Національного олімпійського комітету Сергій Бубка сказав: «Усе починається з уроків фізкультури — прямого шляху до повноцінного фізичного розвитку людини. Нехай навіть дитина не стане спортсменом, але як мінімум віджатися від підлоги або підтягнутися на перекладині вона зможе. І що більше таких дітей — то здоровіша нація!»

ни», — порадив лікар. Мама думала, що заняття танцями виправить поставу дитини, але в 11 років вона вже мала другу ступінь сколіозу. До слова, наявність плоскостопості у дитини, як свідчать фахівці, — сигнал про можливий сколіоз. Як правило, рекомендації лікарів у випадках порушень постави зводяться до лікувальної фізкультури (ЛФК), плавання, масажу.

Чи у всіх є можливість відвідувати басейн?

Інша річ — лікувальна фізкультура...

Кабінет ЛФК у школі — рідкість. В Ірпінській ЗОШ №5, що в селищі Ворзель на Київщині, такий кабінет функціонує з початку навчального року.

Ініціативу батьків активно підтримав голова селищної ради Сергій Кухарський, лікар за фахом. За його сприяння закуплено необхідний спортінвентар — м'ячі, еспандери, степпер, фіт-

ласників, кабінет ЛФК, танцювальний зал, а в центрі будуть тенісні столи. До слова, селищний голова опікується і розвитком футболу в школі. Є навіть команди дівчат.

Реалізувати гарні ідеї взялася інструктор з ЛФК Фотинія Терещенко. Вона закінчила інститут фізкультури і понад сім років завідує кабінетом ЛФК у санаторії.

А тим часом

Ірина Собко — лікар-реабілітолог вертебрально-оздоровчого центру Євмінова — тривалий час вивчає патології опорно-рухового апарату у школярів, пише на цю тему дисертацію. Недавнє обстеження учнів столичних шкіл показало, що 96 відсотків мають проблеми з хребтом. З них понад 60 відсотків — порушення постави, 20—40 — сколіози, кіфози, комбіновані порушення. Найслабші

фізично — міські діти. Якось Ірина Олександрівна спитала учня з третім ступенем сколіозу: «Чи знаєш, що в тебе сколіоз?». У відповідь почула шокує: «Hi!».

Керівник вищезгаданого центру заслужений тренер України В'ячеслав Євмінов давно прагне запровадити тестування порушень постави школярів на державному рівні, та віз і нині там. Він сконструював спеціальний кутимір для візуального визначення викривлення хребта у фронтальній площині, провів апробацію методики. Обстежили 554 учня однієї з київських гімназій. Лише у 31 учня, які займаються спортом або фізкультурою, — норма!

Після медобстеження запросили на збори батьків. З'явило-

ся лише 18. Тоді Євмінов удосконалив методику: викривлення хребта (в градусах) зафіксував на плівці. Побачили фото батьки, прийшли на збори вже 276...

В'ячеслав Євмінов наводить дані: якщо у початковій школі порушення постави спостерігається тільки в 30 відсотків дітей, а сколіози і кіфози — в 10, то у 5—8 класах — відповідно в 50 і 30 відсотків. А у випускних класах — у 90 і 40 відсотків!

Отже, у школярів стан хребтів рік у рік тільки погіршується. Тому потрібно прищепити любов до руху, як це роблять у згаданій ворзельській школі № 5.

Людмила ОПАНАСЕНКО.

Київська область.

На знімку: у шкільному кабінеті ЛФК.

Фото автора.

ДО УВАГИ МІНІСТРА

Як фахівець ЛФК із сорокарічним стажем, давно придивляюся до дітей і дорослих і бачу, що більшість мають проблеми із хребтом. Протягом 30 років шукав методи профілактики сколіозу. І я їх, вважаю, знайшов. Але...

Із відповідей на листи в міністерства охорони здоров'я, освіти, у два університети, Президентові, зрозумів, що мої пізнання нікому не потрібні. Може, через вашу газету достукаюся до міністра освіти пана Табачника? Адже достатньо кардинально змінити урок фізичного виховання школярів і можна назавжди позбавити суспільство від захворювань опорно-рухового апарату.

Євген ГАНУСОВ, учитель фізкультури.

Северодонецьк
Луганської області.

ШИРШЕ КОЛО

Журналістика юних

В Острозькій академії завершився VI Всеукраїнський турнір юних журналістів.

Уперше змагання школярів 10—11 класів відбулися за межами міста Суми, які шість років тому виступили ініціаторами їх проведення. Участь у турнірі взяли 13 команд, які вибороли перші місця на обласних змаганнях. Утретє перемогла збірна Волинської області. Друге місце за командою із Черкас, Харкова та з містечка Чернівецької області.

Дмитро Дроздовський, член журі, редактор відділу журналу «Весесвіт»:

— В української журналістики є майбутнє. Можна упевнено говорити і про те, що дітям притаманне відчуття відповідальності перед країною. І це найважливіше. Учасники довели, що надалі хочуть жити в єдиній незалежній країні. Це помітно на прикладах, які використовували школярі у доповідях, коли звертали до досвіду міжнародних й вітчизняних акул пера.

Гліб Головченко, член журі, директор Миколаївського коледжу преси та телебачення:

— Цей турнір є черговим заходом, який сприятиме розвитку української журналістики. В історії незалежної країни був період, коли найкращі прагнули йти у менеджмент, юриспруденцію, економіку, до більш «хлібних» професій. А мені хотілося б, щоб саме в журналістиці збиралися лицарі духу, які могли б відстоювати інтереси суспільства.

Вікторія СКУБА.

Про це, зокрема, газета розповіла в статті «У шкільному меню переважають дешеві каші і макарони» («Голос України» за 8.05.2010).

Заступник голови КМДА вихід бачить у створенні єдиного комунального підприємства, яке б централізовано займалось постачанням та виготовленням продуктів харчування. Для цього лише слід прийняти відповідне рішення Київради.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Постановою Господарського суду Одеської області (65119, м. Одеса, проспект Шевченка, 29) від 28.04.2010 р. по справі № 1/114-09-4579 визнано банкрутом Приватне підприємство «АЛЬ-ЯНС-ПІВДЕНЬ» (65020, м. Одеса, вул. Базарна, буд. 71, код ЄДРПОУ 35879990), відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Міщенко Ірину Володимирівну.

Заяви кредиторів приймаються в місячний строк з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Одеської області (65119, м. Одеса, проспект Шевченка, 29) від 28.04.2010 р. по справі № 1/117-09-4582 визнано банкрутом Приватне підприємство «ЮНІОН-ПАСИ-ФИК», м. Одеса, вул. Базарна, буд. 71, код ЄДРПОУ 36042679, п/р 26009300128000 в ПАТ «КБ «СКБ», МФО 388313, відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Давидюка Андрія Юрійовича.

Заяви кредиторів приймаються в місячний строк з дня публікації оголошення.

УКРСИББАНК
BNP PARIBAS GROUP

АТ "УкрСиббанк" оголошує про проведення відкритого конкурсу з вибору потенційних партнерів для здійснення **постачання паперу, канцелярських, господарських та касових витратних матеріалів в межах України**

Пропозиції приймаються до **08 червня 2010 року** включно

За довідками звертатися за телефоном (044) 537-49-06

www.ukrsibbank.com

Ухвалою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) від 19.05.2010 р. по справі № Б-19/65-10 порушено справу про визнання банкрутом Житлово-комунальне підприємство № 2 (ЄДРПОУ 32319704, Харківська обл., м. Купянськ, с. Ківшарівка).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Івлєву Наталію Андріївну (ліцензія АВ № 499145 від 02.02.2010 р., 61047, м. Харків, вул. С. Тархова, 5, кв. 9; тел. 067-902-72-57).

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 25.05.10 р. по справі № Б-39/49-10 визнано банкрутом ТОВ "Ексіс" (код 32899151, Харківська обл., Балаклійський район, с. Червоний Донець). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чаговець Т. П. (ліцензія серії АВ № 499076 від 24.12.09 р., 61045, м. Харків, вул. Шекспіра, 12-А, к. 5-А, тел. 773-01-30).

ВАТ «САТУРН», ЄДРПОУ 31220303, яке знаходиться за адресою: м. Сімферополь, вул. Ростовська, 5, на підставі протоколу зборів засновників № 3 від 07.02.2008 р. прийнято рішення про ліквідацію та створення ліквідаційної комісії.

Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х місяців з дня опублікування оголошення за адресою:

95050, м. Сімферополь, вул. Київська, 163, офіс 108, тел. 51-25-28.

Господарським судом Волинської області постановою від 03.02.10 р. № 1/58-Б визнано банкрутом СВК «Волинь» (44710, Волинська обл., Вол.-Волинський р-н, с. Льотиче, код ЄДРПОУ 03735096) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Ішуча О. В., ліцензія АВ № 347250 (45632, с. Зміїнець Луцького р-ну, вул. Вишнева, 20). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Волинської області постановою від 03.02.10 р. № 8/31-Б визнано банкрутом ПОГ «Володимирбудсервіс» (44700, Волинська обл., м. Вол.-Волинський, вул. Шептицького, 19-Б, код ЄДРПОУ 34549713) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Володимир-Волинський ОДП (44700, м. Вол.-Волинський, вул. Ковельська, 63). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Луганської обл. (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3А) від 27.04.2010 р. по справі № 10/2256 визнано банкрутом ТОВ «Рубіжанський завод будівельних матеріалів» (Луганська обл., м. Рубіжне, вул. Кошубинського, буд. 59, ідентифікаційний код 05466944) і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Лободу Валерія Олексійовича (ліцензія АВ № 158440 від 15.12.2006 р., 93193, Луганська обл., м. Новодузьськ, вул. Миру, буд. 4, кв. 6).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-6) № 50/371-6 від 05.06.2010 року ТОВ «Співзабудова» (04119, м. Київ, вул. С. Хохлових, 15, код 33307019) визнано банкрутом.

Ліквідатором по вищезазначеному підприємству призначено арбітражного керуючого Грицай Світлану Олександрівну (ліцензія серії АВ № 307343 від 20.03.2007 р., м. Київ, вул. Героїв Севастополя, 12, кв. 50).

Постановою Господарського суду Одеської області (65119, м. Одеса, проспект Шевченка, 29) від 28.04.2010 р. по справі № 1/110-09-4575 визнано банкрутом Приватне підприємство ПП «ІНВЕСТ-ПРОГРЕС ГРУП» (65020, м. Преображенська, буд. 9, корп. А, код ЄДРПОУ 34553447), відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Чекригіна Андрія Миколайовича.

Заяви кредиторів приймаються в місячний строк з дня публікації оголошення.

29.10.2009 року постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3 «А») по справі 20/766 фізичну особу підприємця Базарова Сергія Володимировича (м. Северодонецьк Луганської області, пр. Радяньскій, 41/12, код 2215819392) визнано банкрутом та розпочато ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Міханошина Олександра Володимировича (ліцензія серії АВ № 456565 від 27.05.2009 року, адреса: м. Лисичанськ Луганської області, вул. Жовтнева, 304/65).

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Вячеслава Чорновола, 29) від 12.05.2010 року по справі № 11/87 визнано банкрутом приватне підприємство «Прімекс-Сервіс» (25014, м. Кіровоград, Аерофлотська, 28), код ЄДРПОУ 36200229, р/р 26004100000277 в ВАТ «Мегабанк», МФО 351629. Ліквідатором призначено Савоніну О. Є. (Ліцензія АВ № 271759 від 29.03.06 р., 25006, м. Кіровоград, вул. Преображенська, 3а, кв. 39).

Постановою Господарського суду Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Вячеслава Чорновола, 29) від 18.05.2010 року по справі № 11/91 визнано банкрутом приватне підприємство «Дайлос-Трейд» (25014, м. Кіровоград, Червонозорівська, 23Д), код ЄДРПОУ 36333277, р/р 26001100291 в ВАТ «Мегабанк», МФО 351629. Ліквідатором призначено Савоніну О. Є. (Ліцензія АВ № 271759 від 29.03.06 р., 25006, м. Кіровоград, вул. Преображенська, 3а, кв. 39).

Постановами Господарського суду Черкаської області суб'єкти господарської діяльності визнані банкрутами та у відповідності до ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» відкрито ліквідаційну процедуру, ДПІ у місті Черкаси (18000, м. Черкаси, вул. Хрещатик, 235) призначено ліквідатором по наступним ЄГД:

1. ТОВ «Черкаська торгова виробнича компанія», код ЄДРПОУ 35631101, адреса: м. Черкаси, вул. Смілянська, 36;
2. ПП «РМ-Білдінг», код ЄДРПОУ 33457166, адреса: м. Черкаси, вул. Сумгайтська, 59, кв. 37;
3. ПП «Вестерн бізнес», код ЄДРПОУ 35091788, адреса: м. Черкаси, вул. Ангелська, 162/3, кв. 6;
4. ТОВ «ЗП Агро-Черкаси», код ЄДРПОУ 30705220, адреса: м. Черкаси, вул. Смілянська, 131;
5. ПП «Хрещатик 2002», код ЄДРПОУ 31782840, адреса: м. Черкаси, вул. Громова, 91/1;
6. ТОВ «Енергопромаш 2007», код ЄДРПОУ 35220490, адреса: м. Черкаси, вул. С. Смірнова, 2, кв. 197;
7. П/п Деркач Максим Іванович, ід. номер 3109119094, адреса: м. Черкаси, вул. Г. Сталінграда, 14, кв. 116.

Також ДПІ у місті Черкаси повідомляє, що установчі документи, печатки та штампи по таких ЄГД — банкрутах вважатимуться недейсними.

Постановою Господарського суду Черкаської області (адреса: 18005, м. Черкаси, б-р Шевченка, 307) від 06.04.10 р. по справі № 18/2290 визнано банкрутом ТОВ «Скарлет-Кіровоград», код ЄДРПОУ 33520064, адреса: 18000, м. Черкаси, вул. Громова, 138. Ліквідатором по даній справі призначено арбітражного керуючого Гуріна Романа Анатолійовича (м. Черкаси, вул. Гагаріна, 95, кв. 191, ліцензія Міністерства економіки України від 25.05.05 серії АВ № 176022). Заяви кредиторів направляти в тридцятиденний термін з дня публікації цього оголошення.

Господарським судом Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушено справу № 17/90-Б-10 про банкрутство боржника - Товариства з обмеженою відповідальністю «Реалтівестсервіс», що знаходиться за адресою: 73000, м. Херсон, вул. Патона, 4. Банківські реквізити: р/р 26002100402601 у АТ «Сведбанк» (Публічне), МФО 300164.

Розпорядник майна - арбітражний керуючий Менчак Вячеслав Володимирович (ліцензія АВ № 482019 від 16.07.2009 р.), який мешкає за адресою: м. Київ, вул. Жукова, 45, кв. 86.

Претензії кредиторів приймаються судом у місячний строк з дня публікації даного оголошення.

Ухвалою Господарського суду Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, Майдан Незалежності, 1) від 07.05.2010 р. порушено провадження у справі № 4/69-Б-10 про визнання банкрутом Госпрозрахункового комунального підприємства «Житлово-експлуатаційне об'єднання», м. Деражня, вул. Заводська, 6, Деражнянського району Хмельницької області.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Мельник Таїсію Михайлівну (ліцензія АВ № 158400 від 17.11.2006 року; 32200, Хмельницька область, м. Деражня, вул. Першотравнева, буд. 6, кв. 9).

Заяви з кредиторськими вимогами приймаються протягом 30 днів.

Постановою Господарського суду АРК (95003, м. Сімферополь, вул. Р. Люксембург/Річна, 29/11) від 22.07.2008 р. по справі № 2-30/15514-2007 ТОВ «Фламінго-ЧСВ» (м. Сімферополь, вул. Київська, 125-А, ЄДРПОУ 33713915) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ухвалою від 20.10.2009 р. ліквідатором призначено арбітражного керуючого Борисенко О. М., ліцензія АВ 081116 (АР Крим, м. Сімферополь, вул. Куйбишева, 15, кв. 165).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення за адресою: АР Крим, м. Сімферополь, вул. Куйбишева, 15, кв. 165.

Постановою Господарського суду Одеської області (65119, м. Одеса, проспект Шевченка, 29) від 28.04.2010 р. по справі № 1/107-09-4394 визнано банкрутом Приватне підприємство «ІНТЕР-ПАРЕС», 65020, м. Одеса, вул. Базарна, буд. 71, код ЄДРПОУ 35991407, відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Матійчука Павла Олексійовича.

Заяви кредиторів приймаються в місячний строк з дня публікації оголошення.

ДГУ "Агентство з питань банкрутства" повідомляє про проведення конкурсу з продажу активів Підприємства "Вінницький консервний завод", а саме: виробничі будівлі, навіси та споруди загальною площею 30594 кв.м., бляшано-баночна лінія, що знаходяться за адресою: м.Вінниця, вул. Енгельса, 33. Початкова ціна продажу 3967803,00 грн. без урахування ПДВ. Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової ціни продажу та реєстраційний внесок 17 грн. вносяться на р/р 26000012819145 в Укресімбанку м. Києва, МФО 322313, код ЄДРПОУ 31025727, одержувач ДГУ "Агентство з питань банкрутства". Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву організатору конкурсу ДГУ "Агентство з питань банкрутства" за адресою: м. Київ, вул. П.Любченка, 15. Кінцевий термін прийняття заяв - 02.07.10. Конкурс відбудеться 05.07.10 об 11.00 за адресою м. Київ, вул. П.Любченка, 15. З фіксованими умовами конкурсу можна ознайомитись у організатора конкурсу, тел.: (050)3830513. Переможець конкурсу укладає договір купівлі-продажу з Підприємством "Вінницький консервний завод" протягом 5 календарних днів з моменту затвердження протоколу проведення конкурсу.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) ухвалою від 29.04.10 р. порушив справу № Б-49/54-10 про банкрутство кредитної спілки "Срібні Джрела" (код 33206825, м. Харків, пр. 50-річчя ВЛКСМ, 56, оф. 308, п/р 26500018594980 у ФБ "Фінанси та кредит").

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Чаговець Т. П. (ліцензія серії АВ № 499076 від 24.12.09 р., 61045, м. Харків, вул. Шекспіра, 12-А, к. 5-А, тел. 773-01-30).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів.

26 травня 2010 року було опубліковано оголошення про порушення справи про банкрутство та відкриття процедури санації Товариства з обмеженою відповідальністю «Комсомольський кам'яний кар'єр», яке доповнюється наступним: 10 листопада 2009 року введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 13 травня 2010 р. по справі № Б-27/123-10 приватне науково-виробниче підприємство "Желдоравтоматика" (код 25473024, м. Харків, вул. Плеханівська, буд. 121, кв. 311) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Білоус О. Д. (ліц. АВ № 498995 від 17.11.09 р., Харківська обл., Харківський р-н, с. Бабаї, вул. К. Маркса, 27).

Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації.

Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) ухвалою від 23.04.2010 р. порушив провадження у справі № Б24/116-10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Траффікс» (адреса: 49044, м. Дніпропетровськ, вул. Жуковського, 2-Б, р/р № 26008060454200 в АКІБ «УкрСиббанк», м. Харків, МФО 351005, ідентифікаційний код 33769601).

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області від 18.05.2010 р. по справі № Б24/116-10 розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Чопенко Дениса Вікторовича (ліцензія АВ № 397157), ідентифікаційний номер 3102801094, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Ливарна, буд. 13; тел. (0562) 32-00-32.

Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування цього оголошення.

Ухвалою господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, вул. Шевченка, 307) від 15.07.2009 р. по справі № 01/1820 порушено провадження у справі про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Сатурн-Магніт» (код ЄДРПОУ 35212673, адреса: 19000, Черкаська обл., м. Канів, вул. Леніна, 161, р/р 260003014934 в АБ «Національні інвестиції», м. Київ, МФО 300498).

Ухвалою господарського суду Черкаської області від 25.05.2010 р. по справі № 01/1820 розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Білика Олександра Анатолійовича (ліцензія № 176257 серія АВ від 03.10.2005 р.), поштова адреса: 18029, м. Черкаси, вул. Сумгайтська, 7.

Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються впродовж 30 днів з дати публікації оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ		
Федерація профспілок України відповідно до розпорядження Голови ФПУ № 60 від 21 травня 2010 року припиняє дію довіреностей, які видані Федерацією профспілок України для представництва інтересів ФПУ в органах влади та місцевого самоврядування, правоохоронних та судових органах, органах прокуратури, органах державної виконавчої служби, підприємствах, установах, організаціях всіх форм власності, а також довіреностей на вчинення будь-яких дій від імені ФПУ наступним особам:		
Дата реєстрації	№ документа	Кому видано
21.09.2009	07/01-42/2075	Шахуріна Ганна Миколаївна
09.11.2009	07/01-42/2516	Степанюк Дмитро Афанасійович
04.03.2010	07/01-42/494	Степанюк Дмитро Афанасійович
Федерація профспілок України.		

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) від 12.05.2010 р. по справі № Б-50/02-10 приватну фірму "Гран" (код 21268793, пр. 50-річчя СРСР, 20/286, м. Харків, 61128) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Заривайка В. В., ліцензія АВ № 158306 від 23.10.06 р. (вул. Петровського, 6/8, к. 15, м. Харків, 61002, тел. (057)700-55-97).

Господарський суд Черкаської області (18005, м. Черкаси, вул. Шевченка, 307) постановою від 20.05.2010 р. по справі № 01/880 визнав банкрутом як відсутнього боржника та відкрив ліквідаційну процедуру щодо ТОВ «Світанкові роси» (19622, Черкаська обл., Черкаський р-н, с. Свидівків, вул. Світанківська, 2, код ЄДРПОУ 32194547, р/р відсутній).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Білика Олександра Анатолійовича (ліцензія серія АВ № 176257 від 03.10.2005р.), м. Черкаси, вул. Конєва, 13, кв.87, т. 0975060527.

Сьогодні у південній та східній частині України переважно без опадів. На решті території короткочасні дощі з грозами, град. Температура вночі — 11—16°, у західних областях 9—14°. Удень — 23—28°, у західних та північних областях 19—24°.

ІЗ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ

Мій щирий і вірний друг

Як людина, родина якої не з чуток знайома із собаками, багато разів переконувався в тому, що вихованці схожі на своїх господарів. Але собака, немов скринька, — неможливо вийняти з неї що-небудь, поки не вклав. Він, як камінь без огранки, з яким рука майстра творить дива. І в цьому випадку майстер ви — хазяїн. Вам усе підвладно, головне вірити й завзято йти до мети! Плануючи завести собаку, необхідно чітко усвідомлювати, що це не іграшка і ви берете на себе справді велику відповідальність. Собака — те саме, що й дитина. Що посієте, те й пожнете. У щенячому віці (перші 1,5—2 роки життя) вони грайливі, шкодливі й неслухняні. Щоб виростити керованого пса, особливо це важливо для представників великих порід (німецька вівчарка, доберман, ротвейлер тощо), потрібно дуже відповідально підходити до процесу його виховання й не піддаватися емоціям. Тут україн ефективний метод батога й пряника. Але собаку в жодному разі не можна карати рукою або повідцем, тому що це може відкластися в його підсвідомості, і у майбутньому ви будете для тварини об'єктом агресії або страху. Повідець же повинен бути ознакою найприємнішої події — прогулянки. Якщо вже чотириногий друг завинив, то карайте його то-неньким, гнучким прутиком. Але й цим не слід зловживати.

Фото автора.

Як відомо — ніколи не отримаєш потрібний результат, якщо присутнє тільки покарання. Антипод покарання — заохочення у вигляді ласощів на перших етапах виховного процесу, а надалі найкраще для собаки — похвала її господаря. Адже команди, які віддає хазяїн, мають виконуватися беззаперечно, а не за смачненьке. Тільки величезне терпіння, любов до вихованця й постійна робота з ним як з партнером і другом принесуть бажаний ефект. Так само, як у вихованні дитини, собаці у вихованні процесі необхідно показати, хто хазяїн. Бо не виключено, що коли тварина підросте, то керувати буде не ви нею, а вона вами. А з таким псом упоратися дуже складно, що може викликати чимало проблем і труднощів. У результаті правильного тренування собака розумітиме вас не тільки за командою, а також інтуїтивно. Зрештою команди ви віддаватимете тихим, спокійним голосом і виконуватимуться вони неухильно. А коли ви повертатиметеся додому, улюбленець зустрічатиме вас з радістю в очах, добротою в серце, а головне — «посмішкою» на морді.

Максим ПАШКОВСЬКИЙ.
Вінницька область.

Поради збирає
Оксана КАЛУГІНА
(oksana@golos.com.ua).

КЛУМБА НА ПІДВІКОННІ

Диво-квітка

Щоліта я виставляю кактус та інші кімнатні квіти на балкон — на свіже повітря і під промені сонця. Так би мовити, в оздоровчий табір. Регулярно поливаю під вечір, обприскую після спекотного дня.

А квіти за мій «сервіс» віддячують своїм дивовижним цвітінням. Ось і минулого літа випало диво. Великий кактус (**на знімку**) — патріарх, як я називаю. Йому виповнилося 22 роки, квітував за позаминуле літо тричі. Вважаю цей випадок унікальним, і ось чому. Зазвичай він випускав лише одну квітку за 2—3 роки. А минулого літа — у травні видав одну квітку, у червні — одразу три квітки, у вересні — п'ять квіток! Гадаю, навіть затяті кактусоводи не знають такого рідкісного цвітіння зазвичай скупі на квіти рослини.

Можливо, цій дивині сприяло спекотне, сухе літо — для кактусів це рідна стихія, а також добрива, якими я підживив квітку у січні.

Запоріжжя.

Олег КУДЕЛЯ.

Фото автора.

Безвідходний редис

ДАЧНИКАМ НА ЗАМІТКУ

У нього їстівні «вершки» і «корінці», тобто абсолютно все йде в їжу, — йдеться про редис сорту Моховський. За цінністю надземної частини рослини цей сорт наближається до деяких японських сортів дайкона й салатної ріпи-кокабу, а за вмістом вітаміну С (до 40 мг на 100 г) значно перевершує багато овочевих культур, у тому числі й такі традиційні культури, як огірок, томат, баклажан тощо.

Салатна зелень редису Моховський — відмінна на смак, вона з успіхом угамовує вітамінну спрагу в період весняного авітамінозу. Що стосується «корінців», то вони в редисі Моховського досить великі, масою 8—18 г, округлої форми, білого кольору. У місці прикріплення листової розетки забарвлення коренеплодів мо-

же бути світло-зеленим. Сніжно-біла м'якоть коренеплодів редису Моховський має дуже ніжний смак, особливо навесні при достатній кількості вологи. Сорт універсальний і можна вирощувати як у захищеному, так і у відкритому ґрунті не тільки ранньої весни, а й у міру потреби влітку. Я висівав редис після збору цибулі в сер-

пні як повторну культуру. Його можна висівати також після збору ранньої картоплі, салатів, шпинату, кропу. Сходи редису з'являються швидко, через 4—5 днів після посіву, а через 3—4 тижні вже є й перший врожай.

Для отримання екологічно чистої продукції як листя, так і коренеплодів мінеральних добрив і пестицидів не застосовую. Як добриво використовую біогумус у кількості 0,5 кг на кв. м. Схема посіву редису 7 х 7 або 6 х 7 см при глибині закладення насіння 2—3 см. Саме таке розміщення рослин забезпечує найбільший врожай «вершків і корінців» редису. Щоб коренеплоди й зелень були соковитими, рослини поливаю з розрахунку 100—150 л води на 10 кв. м.

Зі шкідників найбільшу небезпеку для редису становлять хрестоцвіті блішки, тому що вони псують товарний вигляд листя і знижують врожай коренеплодів. Найпростіший і найдоступніший спосіб захисту від них — запилення деревною золю (40—50 г на 10 кв. м).

Характерна риса сорту Моховський — м'якоть коренеплоду, яка довго не в'яне. Тому врожай можна збирати поступово в міру необхідності протягом 30 днів, не побоюючись зниження його якості, що особливо важливо для дачників і городників, що мають невеликі родини. Коренеплоди добре зберігаються в холодильнику при температурі 3—5 градусів упаковані в поліетиленові пакети.

Леонід КАПУСТА, агроном.

Немішаєве
Бородянського району
Київської області.

Як вибрати місце, снасті й наживку

РИБАЛКАМ-ПОЧАТКІВЦЯМ

Риболовлю можна порівняти з мистецтвом, якому вчишся все життя, постійно відшліфовуючи свою майстерність. Насамперед, необхідно мати «нюх», щоб вибрати рибне місце, далі треба знати, чим можна заманити здобич, і, звичайно ж, — уміти віртуозно вправлятися зі снастями.

Досвідчені рибалки вважають, що найбільш вдалим для риболовлі є устя невеликих річок або струмків, обмілини, ділянки між крутим береговим мисом і піщаною косою, греблі й шлюзи, низов'я річок.

Починаючи рибалити треба від берегової лінії, поступово переходячи до далеких закидань. На одній ділянці водойми можна спробувати рибалити з різними снастями, приманками й наживками.

Вибір снастей залежить від того, яку рибу збирається ловити, у якій водоймі і в який спосіб. Це можуть бути поплавкові або донні будки, одноручні й дворучні спінінгі, донки. Відповідно підбирайте й наживку: тваринну або рослинну. Риби, навіть великі, охочіше беруть невелику наживку. Головне, щоб вона була апетитною й не злітала з гачка при закиданні.

Найуніверсальніша наживка для коропових риб — черв'яки. Найбільш живучий і рухливий на гачку дошовик. Але особливо добре риба клює на добутого на сви-

нарнику гнойовика. У нього своєрідний запах і яскраво-червоне забарвлення із чергуванням жовтих кілець. Карасів рибалки-початківці можуть ловити й на опариша, мотилу, м'який з картоплею хліб, здобне тісто з запашною олією, перлову крупу.

У теплі літні дні, особливо коли цвіте вода, риба ловиться не дуже добре. У такий час її може привабити личинка трутяря. А дістати таку наживку можна в бджоларів.

Рибалці-початківцю варто знати, що більшість підводних мешканців дуже чутливо реагує на погодні умови. У вітряну погоду, коли змінюється атмосферний тиск, більшість риб упадає у млявий стан і перестає кидатися на наживку. А от за кілька годин до грози клювання значно поліпшується.

Ігор КОВАЛЬОВ.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси:

для фізичних осіб — 40224, 08775,

для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік:

для фізичних осіб — 10,00 грн.

та 6,00 грн.,

для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:

ТОВ «Мета-Поліграф»,

04073 м. Київ,

вул. Марка Вовчка, 12/14,

тел. (044) 581-68-15

Зам. 17046

Макет, верстка —

редакція газети

«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;

телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

